

GŁOS

KATOLICKI

VOIX CATHOLIQUE

Nr 32/2007 (2243) Rok XLIX 23.9..2007

pierwsze ścieżki ku jesieni

40€

TYGODNIK POLSKI ZA GRANICĄ
HEBDOMADAIRE DE L'EMIGRATION POLONAISE

for. P. Osikowski

PAPIEŻ U AUSTRIAKÓW

Zdjęcia dla Głosu Katolickiego:
Tadeusz Różycki

BENEDYKT XVI W AUSTRII

Wiedeń (fot. T. Różycki)

Samolot z Ojcem Świętym na pokładzie przybył na lotnisko Schwechat pod Wiedniem. Pierwsi powitali Benedykta XVI kard. Christoph Schönborn oraz prezydent Austrii Heinz Fischer. Ceremonia powitania odbywała się w hangarze, który został ozdobiony papieskimi i austriackimi barwami.

Przemawiając prezydent Fischer zwrócił uwagę na rolę, jaką Kościół odgrywa w życiu austriackiego społeczeństwa. Podkreślał także znaczenie dialogu międzyreligijnego oraz dobrych relacji między Kościołem a państwem, które realizują się m.in. w znajdowaniu wspólnej przestrzeni działania na rzecz dobra ludzi.

W przemówieniu powitalnym Benedykt XVI zwracał uwagę, że przybywa do Austrii z powodu 850. rocznicy założenia narodowego sanktuarium w Mariaszell. Jak określił, jest jednym z pielgrzymów, którzy szukają w tym miejscu wzmocnienia swojej wiary. Mówił także, że pielgrzymka jest nie tylko wędrowaniem do sanktuarium, gdzie świętość przeżywana jest w sposób szczególny. To także droga powrotu do codzienności, aby tam realizować swoje posłannictwo chrześcijanina.

OD MARYI DO MARYI

Od hołdu złożonego Maryi zaczął się religijny etap papieskiego pielgrzymowania w Austrii. Mimo trwającej od wielu godzin ulewy oraz przenikliwego chłodu, tysiące młodzieży, głównie ze szkół katolickich zebrało się na placu Am Hof, aby owacyjnie powitać Benedykta XVI. W swym przemówieniu kard. Schönborn podkreślił wielonarodowy wymiar tego spotkania. Jak zaznaczył w Wiedniu żyje ok. 200 tys. katolików z całego świata, których przedstawiciele także przybyli na dzisiejszą uroczystość. Nie zabrakło wśród nich polskiej młodzieży z flagami i transparentami. Metropolita Wiednia otwarcie mówił o problemach stołecznego Kościoła, który ulega słabości, zagubieniu, którego wiara słabnie. Dlatego - podkreślał - następcą św. Piotra przyjechał, aby wzmocnić, odbudować nadzieję oraz nauczyć nas na nowo cieszyć się wiarą. Kardynał dodał, że wspólnota katolicka Wiednia będzie towarzyszyła Benedyktowi XVI w jego modlitwie przed pomnikiem ofiar Holokaustu. O problemach swoich i społeczności, które reprezentują, mówili Papieżowi przedstawiciele różnych stanów. Każdy z nich następnie podchodził do Niego, ofiarowując mu jedną różę. Zwracała uwagę zwłaszcza młoda rodzina z trójką dzieci, która mówiła o trudzie wychowania młodego pokolenia oraz prosiła o modlitwę za uwięzionych i cierpiących biedę.

Witany owacjami rozpoczął przemówienie Benedykt XVI. Akcentując, że tutaj zaczyna swoją pielgrzymkę wskazał, że od Maryi, której posąg na placu został wzniesiony, jako wotum za zwycięską obronę Wiednia w 1683 r. rozpoczyna swoje pielgrzymowanie do Mariaszell.

Ciąg dalszy na str. 8

z satyrycznej teki L.B.

- WSZYSTKO PRZEMIJĄ: SKOŃCZYŁO SIĘ LATO, A Z NIM TYLKO DOBREJCH DIET POSELSKICH...

(Rys. Leszek Biernacki)

NIE NA POZIOMIE

Wojciech Turek

Kolejny polski Sejm przetrwał zaledwie pół kadencji. Jego końcówka ujawniła - nie po raz pierwszy zresztą - ale za to ze szczególną dramaturgią, miałość i małość polskiej klasy politycznej. Czegoś takiego nie ma w innych krajach Europy, nawet we Włoszech.

Pisanie o tym jest z jednej strony łatwe, ponieważ od wielu lat obserwujemy te same znużające spektakle (wojna na górze 1990, „noc czerwcową” 1992, rozwiązanie Sejmu 1993, afery Oleksego, Rywina...), z drugiej strony może znużyć czytelnika, ponieważ scenariusz jest prawie zawsze ten sam: od euforycznej kampanii wyborczej i szumnych zapowiedzi zwycięskiej partii, do klęski wyborczej teje po dwóch lub najwyżej czterech latach. I tak trwa ten „chocholi taniec”.

St. Wyspiański - „Chochol” (1898-99)

Nie oczekiwałem zbyt wiele po rządach Prawa i Sprawiedliwości, a po zawarciu koalicji z Samoobroną i LPR pisałem, że Kaczyński unikając wcześniejszych wyborów, może sam ugrzęznąć w grzęzawisku razem z Lepperem. Pomimo wszystko życzyłem partii braci Kaczyńskich jak najlepiej wiedząc, że z prawicowego punktu widzenia, ani inny ani lepszy rząd w tej kadencji Sejmu nie jest możliwy. Kilka moich oczekiwań spełniło się: wprowadzono ulgę dla podatników wychowujących dzieci, obniżono składkę ZUS, usunięto Balcerowicza, a gospodarka - w której nie mieszano - zdecydowanie ożywiła się. Na szczęście nie spełniły się zapowiedzi premiera Marcinkiewicza, że będzie prywatyzował co się da, dzięki czemu wpływy z przynoszących krociowe zyski przedsiębiorstw państwowych, zasilają dziś kasę budżetu państwa, przyczyniając się do zmniejszenia deficytu.

Ciąg dalszy na str. 10

LITURGIA SŁOWA

XXV NIEDZIELA ZWYKŁA ROK C

PIERWSZE CZYTANIE

Am 8,4-7

Czytanie z Księgi proroka Amosa

Słuchajcie tego wy, którzy gnębicie ubogiego i bezrolnego pozostawiacie bez pracy, którzy mówicie: „Kiedyż minie nów księżyca, byśmy mogli sprzedawać zboże? Kiedyż szabat, byśmy mogli otworzyć spichlerz? A będziemy zmniejszać efe, powiększać sykl i wagę podstępnie fałszować. Będziemy kupować biednego za srebro, a ubogiego za parę sandałów i plewy pszenicy będziemy sprzedawać”. Przysiągł Pan na dumę Jakuba: Nie zapomnę nigdy wszystkich ich uczynków.

DRUGIE CZYTANIE

1 Tm 2,1-8

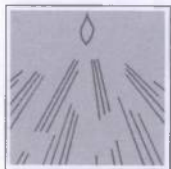
Czytanie z Pierwszego listu św. Pawła Apostoła do Tymoteusza
Zalecam przede wszystkim, by prośby, modlitwy, wspólne błagania, dziękczynienia odprawiane były za wszystkich ludzi: za królów i za wszystkich sprawujących władzę, abyśmy mogli prowadzić życie ciche i spokojne z całą pobożnością i godnością. Jest to bowiem rzecz dobra i miła w oczach Zbawiciela naszego, Boga, który pragnie, by wszyscy ludzie zostali zbawieni i doszli do poznania prawdy. Albowiem jeden jest Bóg, jeden też pośrednik między Bogiem a ludźmi, człowiek, Chrystus Jezus, który wydał siebie samego na okup za wszystkich jako świadectwo we właściwym czasie. Ze względu na nie ja zostałem ustanowiony głosicielem i apostołem - mówię prawdę, nie kłamię - nauczycielem pogan w wierze i prawdzie. Chcę więc, by mężczyźni modlili się na każdym miejscu, podnosząc ręce czyste bez gniewu i sporu.

EWANGELIA

Łk 16,1-13

Słowa Ewangelii według świętego Łukasza

Jezus powiedział do swoich uczniów: „Pewien bogaty człowiek miał rządcę, którego oskarżono przed nim, że trwoni majątek. Przywołał go do siebie i rzekł mu: «Cóż to słyszę o tobie? Zдай sprawę z twego zarządu, bo już nie będziesz mógł być rządcą». Na to rządcą rzekł sam do siebie: «Co ja pocznę, skoro mój pan pozbawia mię zarządu? Kopać nie mogę, żebrać się wstydzę. Wiem, co uczynię, żeby mię ludzie przyjęli do swoich domów, gdy będę usunięty z zarządu». Przywołał więc do siebie każdego z dłużników swego pana i zapytał pierwszego: «Ile jesteś winien mojemu panu?». Ten odpowiedział: „Sto beczek oliwy”. On mu rzekł: «Weź swoje zobowiązanie, siadaj prędko i napisz pięćdziesiąt». Następnie pytał drugiego: «A ty ile jesteś winien?». Ten odrzekł: «Sto korcy pszenicy». Mówi mu: «Weź swoje zobowiązanie i napisz: osiemdziesiąt». Pan pochwalił nieuczciwego rządcę, że roztropnie postąpił. Bo synowie tego świata rozropniejsi są w stosunkach z ludźmi podobnymi sobie niż synowie światła. Ja także wam powiadam: Zyskujcie sobie przyjaciół niegodziwą mamoną, aby gdy wszystko się skończy, przyjęto was do wiecznych przybytków. Kto w drobnej rzeczy jest wierny, ten i w wielkiej będzie wierny; a kto w drobnej rzeczy jest nieuczciwy, ten i w wielkiej nieuczciwy będzie. Jeśli więc w zarządzie niegodziwą mamoną nie okazaliście się wierni, prawdziwe dobro kto wam powierzy? Jeśli w zarządzie cudzym dobrem nie okazaliście się wierni, kto wam da wasze? Żaden sługa nie może dwom panom służyć. Gdyż albo jednego będzie nienawidził, a drugiego miłował; albo z tamym będzie trzymał, a tym wzgardzi. Nie możecie służyć Bogu i mamonie”.

NIE MOŻNA DWÓM PANOM SŁUŻYĆ

Kiedy byłem dzieckiem, w każdą niedzielę podczas obiadu mój ojciec odpytywał mnie z tego co zapamiętałem z Liturgii Słowa usłyszanej w kościele.

Nie zapomnę nigdy tej właśnie niedzieli, kiedy usłyszałem w Ewangelii przypowieść o nieuczciwym rządzący. Nic z niej nie rozumiałem. Jak to - stawiałem sobie pytanie - Pan Jezus pochwała oszustwo i kłamstwo? Dziś, wydaje mi się, że rozumiem więcej. Nie oszustwo i nie kłamstwo chwali Mistrz, ale roztropność, przezorność, jak i owy radykalizm rządcy. Dopiero w perspektywie ryzyka utracenia czegoś istotnego w swoim życiu (stanowisko, zaplecze materialne na przyszłość) postanawia przygotować sobie grunt na czarną godzinę. Jezus określa takie postępowanie smutnym stwierdzeniem: Synowie tego świata rozropniejsi niż synowie światła. Określiłem to Jezusowe stwierdzenie smutnym, bo owa zbytnia(!) troska o pomyślność przyszłego życia, owo zbyt zaangażowanie inteligencji i sił fizycznych człowieka w zdobywaniu i gromadzeniu dóbr materialnych nie tworzy harmonii z Jezusową ekonomią miłości. Jakże trudno jest bogatemu wejść do Królestwa Bożego. Przecież celem człowieka nie jest ani jak najwyższa ilość zer na bankowym koncie, ani „s” klasa jego auta, ani wysokie ubezpiecze-

nie na życie. To wszystko jest ważne, ale nie najważniejsze. Najważniejszym jest zaś służyć na Niebo! A do tego trzeba starać się być synem światła, a nie synem świata.

„Jezus obmyśla nagi Piotrowi” E.M. Brauer

Mistrz z Nazaretu uwiódł swoich uczniów nie swoim materialnym bogactwem, ale przede wszystkim uwiódł ich miłością, prostotą i radykalizmem swojego życia. Św. Paweł mówi o Chrystusie, jako o tym, który będąc bogatym dla nas stał się biednym, aby nas swoim

ubóstwem ubogacić. Szczytem Jego radykalnego ubóstwa, była śmierć na krzyżu. I Apostołowie poszli w świat głosić Ewangelię i dawać świadectwo o Jezusie z Nazaretu. Poszli ubodzy i prości. Uboży w sensie ewangelicznym to ten, który całą swoją nadzieję złożył w Panu Bogu; to ten, który gotów jest poświęcić wszystko, aby zdobyć tę jedną jedyną perłę - szczęście wieczne. I tutaj nie ma miejsca na mamonę! Nie ma miejsca dla bożków! Nie można dwóm panom służyć!

Bóg swoją łaską pragnie nas kształtować na podobieństwo sługi dbającego o dobra prawdziwe, a nie pozorne. Te pozorne dobra mogą być, co najwyżej, narzędziem w służbie Bogu. Prośmy dzisiaj Pana o umiejętność dystansu do dóbr doczesnych. Św. Paweł pisze, że chrześcijanie mają rzeczy używać tak, jakby ich nie używali. Jako uczniowie Chrystusa nie możemy być skąpcami wobec Boga! Bóg pragnie, byśmy dzielili się tym co mamy. Wszystko zaś posiadamy dzięki Niemu, bo to On jest Dawcą wszystkiego. Żyjąc z tą świadomością i wciąż wspierani Jego łaską zasłużymy, daj Bóg, na miano Synów światła.

Ks. Grzegorz Jeź

Homilię 16 września na XXIV niedzielę zwykłą napisał ks. Marian Maciej Parnamusczyk. Przepraszamy za pominięcie tej informacji pod tekstem.

Moje Małe Niebo

Ks. Tomasz Sokół

2⁹ września Kościół katolicki obchodzi święto Archaniołów Michała, Gabriela i Rafała. To z kart Pisma Świętego dowiadujemy się i poznajemy działania oraz imiona trzech Archaniołów. Bóg chce, aby ich wstawiennictwo było ludziom pomocne w drodze do Niego. Mamy w swym życiu zwiastować słowo Boga, towarzyszyć naszym bliźnim w codziennym życiu i walczyć ze złem i grzechem, który jest obok nas.

Abym właściwiej zrozumieć i odczytać naturę i działanie wspomnianych Archaniołów, należy znaleźć odpowiedź dotyczącą znaczenia ich imion w Piśmie św. Biblia wielokrotnie akcentuje znaczenia imienia, ono wyraża bowiem istotę tego, kto nosi to imię, a szczególnie jego powołania i przeznaczenia.

Imiona Archaniołów wyrażają coś głęboko boskiego, bowiem odnoszą się do samego Boga Stwórcy.

Gabriel - po hebrajsku znaczy: *Mądrość Boża*, albo *Bóg jest moją mocą*. Nasze podobieństwo do Gabriela jest pełne wówczas, gdy wołamy swoją wiarą i życiem: **Ty jesteś moją mocą**, gdy w pełni zawieramy siebie i innych, którzy są pod naszą opieką całkowitej mocy Bożej.

Opiaramy się tu wyłącznie na Bogu, na Jego mocy, która jest dla i w nas. W tym imieniu zawarta jest głęboka nadzieja i poczucie bezpieczeństwa: na tej ziemi naprawdę nie jestem sam! Moc Boża jest ze mną! Pan jest z każdym z nas, z tobą i ze mną. Nie powinniśmy się niczego lękać. Tak Archanioł Gabriel powiedział do Maryi w czasie zwiastowania: **Pan z Tobą, nie bój się**.

Rafał - po hebrajsku znaczy: *Bóg uzdrowia* - *Bóg uleczył* - *Uzdrowienie Boże* - *Lekarstwo Boże*. Człowiek w życiu bardzo często potrzebuje lekarza. Pismo św. wielokrotnie mówi, że od Boga pochodzi uzdrowienie (por. Syr. 38,2). Potrzeba nam również przewodnika na drodze naszej codzienności, byśmy nie byli jak ślepi, błądząc lub potykając się. Choroba jawi się nierzadko jako zaślepienie, zadufanie w sobie, a nie szukanie pomocy u Boga. Bóg poprzez Rafała dokonał tylu dobrych czynów tym, którzy wysłuchali i otwartym sercem przyjęli Jego skierownictwo i pomoc.

Michał - po hebrajsku znaczy: *Któż jak Bóg!* Towarzyszy umierającym w odejściu ich dusz do wieczności. Biorąc Go za swój wzór - także my - winniśmy występować przeciwko fałszywym bogom, przeciw złu, niesprawiedliwości i zniewoleniu człowieka przez grzech. Kościół wzywa na pomoc Archanioła Michała przeciw zasadzkom szatana i nieprzyjaciela Boga i ludzi. Każdy z nas, jeszcze tu, na ziemi, może sprawić, iż jego

życie stanie się takim małym niebem, gdy umiejętnie korzysta z danej nam przez Boga Ojca wewnętrznej wolności, z możliwości miłowania i czynienia dobra wobec drugiego. Istotna jest tu świadomość, że nie jesteśmy na tym świecie zupełnie sami, ale mamy towarzyszy, aniołów i Archaniołów, którzy nas strzegą, chronią, czasami interweniują w sposób nadzwyczajny i cudowny, niekiedy zupełnie przez nas niezrozumiały.

Obchodząc Święto Archaniołów stawajmy się świadomymi zwiastunami obecności Boga w świecie i bądźmy Jego ordynnikami wśród współczesnego świata. Ukazujmy swą mocną wiarą i niezachwianą, wewnętrzną wolnością na chwałę Boga i przeświadczenie, że On jest z nami i nas wszystkich ochrania, zbawia i uświęca. Wprowadzajmy w życie postawy świętych Archaniołów, naśladujmy to, co jest zawarte w ich imionach i czynach. Taka postawa jest dziełem Ojca Niebieskiego. Wtedy i nam uda się osiągnąć w pełni życie z Bogiem, gdy zostaniemy wsparci Jego łaską.

Modlitwa do trzech Archaniołów

Święty Michale Archaniele, broń nas w walce, przeciw niegodziwości i zasadzkom złego ducha bądź naszą obroną. Niech go Bóg pogromi raczy, pokornie o to prosimy; a Ty, Wodzu niebieskich zastępów, szatana i inne duchy złe, które na zgubę dusz ludzkich po tym świecie krążą, mocą Bożą strąć do piekła. Amen.

**
Boże, Ty spośród wszystkich Aniołów wybrałeś Archanioła Gabriela na zwiastuna tajemnicy Twojego Wcielenia; spraw łaskawie, abyśmy wspominając jego imię na ziemi, doznali jego opieki z Nieba. Który żyjesz i królujesz na wieki wieków. Amen.*

**
Panie Boże, racz zesałać nam na pomoc świętego Rafała Archanioła, ponieważ, jak wierzymy, przebywa on zawsze w obecności Twego majestatu, niech przedstawi Tobie nasze prośby i wyjedna nam Twoje błogosławieństwo. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.*

**
Panie Boże, racz zesałać nam na pomoc świętego Rafała Archanioła, ponieważ, jak wierzymy, przebywa on zawsze w obecności Twego majestatu, niech przedstawi Tobie nasze prośby i wyjedna nam Twoje błogosławieństwo. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.*

życie Kościoła

Jasna Góra

□ Pod hasłem: „Z Maryją w rolniczym trudzie i powołaniu” na Jasnej Górze odbyły się tradycyjne ogólnopolskie dożynki. Tegoroczne święto dziękczynienia za plony połączone było z obchodami 25-lecia istnienia Krajowego Duszpasterstwa Rolników i 20. rocznicą beatyfikacji córki polskiego ludu Karoliny Kózkówny. Obecny był prezydent RP i przedstawiciele rządu. W dożynkach wzięło udział ponad 80-tys osób. W homilii bp Jan Styra, krajowy duszpasterz rolników podkreślił, że rolnictwo to nie tylko produkcja żywności i zarabianie pieniędzy, ale powołanie do troski o Matkę Ziemię: „Nie można się odczłowieczyć. Zatracić godności gospodarza obsługującego ziemię, ziemię obciążoną hipoteką Boga Stwórcy i Ojca wszystkich ludzi oraz hipoteką obecnych i przyszłych pokoleń ludzkich”. Bp Styra przestrzegał przed pójściem w ślepy nurt uświecczonej cywilizacji, która omija i niszczy to co święte, polskie i rodzinne. Apelowal o wierność tradycji ojców, budowanie kultury wsi i jednoczenie sił w sferze politycznej i związkowej, aby wywierać wpływ na życie kraju i mieć udział w tych dobrach, które innym są dostępne.

□ Pod hasłem: „Przywróćmy nadzieję rodzinie”, odbędzie się dniach: 22-23 września pielgrzymka rodzin na Jasną Górę. Rada ds. Rodziny pragnie podczas tegorocznej pielgrzymki szczególną uwagę zwrócić na odnowienie ślubów małżeńskich w Niedzielę, 23 września. Odnowienie to odbędzie się w dwóch wymiarach: na Jasnej Górze i w każdej parafii: Na Jasnej Górze: - z każdej diecezji jedna para małżeńska zajmie miejsce przy ołtarzu „na szczycie”, by podczas odnowienia reprezentować diecezję, a z każdej parafii przynajmniej jedna para powinna przybyć, by reprezentować małżeństwa swej parafii.

Sybyna

□ Kościoły zawsze wspierały integrację europejską - powiedział Jose Manuel Barroso. Wziął on udział w odbywającym się w Sybiniu spotkaniu 2,5 tys. delegatów różnych Kościołów i wyznań. Jest ono ostatnim etapem III Europejskiego Zgromadzenia Eklezjalnego, rozpoczętego w ub.r. Barroso wskazał także na fakt, że Kościoły, zwłaszcza katolicki i protestanckie, od początku wspierały integrację europejską, a wśród jej inicjatorów byli chrześcijanie: Konrad Adenauer, Alcide de Gasperi, Robert Schumann. „To wielkie wsparcie chrześcijan dla samej idei Europy jest czymś normalnym, ponieważ - jak wynika z naszej historii - chrześcijaństwo jest ściśle związane z cywilizacją europejską” - zaznaczył przewodniczący Komisji Europejskiej.

z kraju

□ Sejm dokonał skrócenia kadencji. Za takim rozwiązaniem głosowali posłowie PiS, PO, SLD i PSL. Debata przerodziła się w kampanię wyborczą. Prezydent ustalił datę wyborów parlamentarnych na 21 października.

□ Premier zastosował wybieg i uniemożliwił rozpatrywanie w Sejmie wniosków PO o odwołanie po kolei wszystkich ministrów jego rządu. Zostali oni przez premiera zdymisjonowani i powołani raz jeszcze. Obydwie strony oskarżają się o łamanie konstytucji.

□ Liga Prawicy Rzeczypospolitej to nowy komitet wyborczy, który w pierwszych sondażach przekroczył próg 5%. W skład komitetu weszły LPR, Unia Polityki Realnej i Prawica Rzeczypospolitej. Marek Jurek stanie na czele listy nowej LPR w Warszawie, Janusz Korwin-Mikke będzie kandydował z Gdańska, a Roman Giertych z Lublina. Rozpadł się sojusz Samoobrony i Ligi, na skutek sprzeciwu działaczy LPR i oporu „terenu” Samoobrony. LPR połączyła 3 partie, inni mają problemy z listami wyborczymi. SLD nie umieścił w Łodzi Leszka Millera, który rozważa kandydowanie z listy Emerytów i Rencistów (nazwa partii adekwatna dla tego polityka) lub z Samoobrony. Do polityki wraca Cimoszewicz, który chce się dostać do Senatu. SLD chce pierwszych miejsc na listach i nie podoba się jej Demokratowi Bogdan Lis na pierwszym miejscu w Gdańsku. W PO trwała awantura wokół Jana Rokity. Otwierał listę krakowską, ale nie znalazł się na niej ani jeden jego zwolennik. Listę ułożyli młodzi działacze, którzy nie tak dawno wnioskowali o usunięcie Rokity z PO. Rokita zagroził Tuszkowi, że wystartuje jako kandydat niezależny do Senatu.

Z list PiS wystartują Zyta Gilowska (Poznań) i Zbigniew Religa (Śląsk). Dużo emocji wzbudza kandydatura Macieja Płażyńskiego z Pomorza. Płażyński to w końcu jeden z założycieli... PO. Z list PiS wystartują też działacze PSL Piast - Podkański, Wojciechowski i Kuźmiuk.

□ Po zdechnięciu LiS-a, Samoobrona wróciła do „lewicowych” korzeni. Nie chodzi tylko o propozycję współpracy dla Millera, ale Andrzej Lepper nazwał program swojej partii „lewicowo-patriotycznym”. Będą się wzorowali na akcji w Bezdanach? Lepper wszedł w stare koryto (politycznej rzeki) i teraz twierdzi, że „byliśmy w rządzie, ale nie rządziliśmy”.

□ Aleksander Kwaśniewski popełnił fałstart. W wywiadzie dla niemieckiego pisma wezwał Berlin do zmiany polityki wobec Polski, jeżeli znowu wygrają Kaczyńscy. Zarzucono mu zdradę, a poseł Hofman z PiS postulował ogolenie mu głowy za kolaborację. Przypomniano też „chwianie się nad grobami polskimi w

Charkowie”. Kwaśniewski najpierw twierdził, że popełniono błąd w tłumaczeniu, później za wywiad przeprosił.

□ Ostatnie decyzje Sejmu rozwiązały trochę budżetowy worek. Do 25 tysięcy zł mogą otrzymać więźniowie polityczni i osoby represjonowane w latach 1944-89.

□ Parlament przyznał także ulgi podatkowe na dzieci, przywrócił Fundusz Alimentacyjny i ustanowił Kartę Polaka.

□ Współpracownik Radia Maryja prof. Jerzy Robert Nowak został oskarżony o to, że w czasach PRL był Tajnym Współpracownikiem SB o pseudonimie „Tadeusz”.

□ Ordynariusz kaliski ks. bp Stanisław Napierała oświadczył, że „liberałowie posługują się duchownymi w walce z Radiem Maryja”. „Tygodnik Powszechny” opublikował niedawno, bez zgody autora, stanowisko ks. kard. Stanisława Dziwisza w czasie obrad Rady Stałej obrad Episkopatu wobec radia. Większość biskupów skrytykowała tego typu taktykę publiczniana wewnątrznych obrad.

□ Małgorzata Niezabitowska, była rzeczniczka rządu Mazowieckiego będzie ponownie lustrwana. Sąd Apelacyjny uznał, że przy wyroku niewinniającym „nie zbadano dogłębnie” dokumentów, o co wnioskował IPN.

□ W Białymstoku protestowali b. więźniowie polityczni i internowani. Chodziło o udział historyka Adama Dobrońskiego w sesji naukowej IPN. Dobroński przyznał się do podpisania dokumentu o współpracy z SB, choć podkreśla, że takiej działalności nie podjął. Ostatecznie wystąpienie Dobrońskiego zostało odczytane przez inną osobę.

□ Ważność starych dowodów osobistych przedłużono do 31 marca 2008 roku. Wnioski o nowe dokumenty można składać do końca roku.

□ Przyszłoroczne wydatki na służbę zdrowia wzrosną o 3,5 miliarda zł, do sumy 11 mld. Może nie kielbasa, ale „przedwyborcze placebo” chyba tak.

□ Na kościele św. Katarzyny w Warszawie odsłonięto tablicę pamiątkową ku czci kapelanów Solidarności. Odsłonięcia tablicy dokonał przewodniczący związku Jerzy Śniadek.

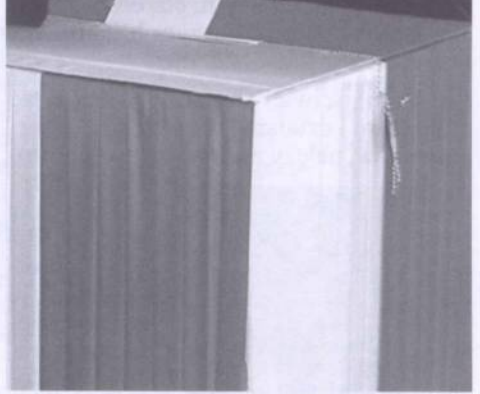
□ Wszechpolacy zarejestrowali partię o nazwie Lewica i Demokraci. Uniemożliwiło to zarejestrowanie takiej partii po wyborach SLD i jej sojusznikom.

□ Komisja Europejska wyraziła „pozytywne zdziwienie”, że wg prognoz PKB Polski zwiększy się w tym roku o 6,5 %.

□ Dyrektor szpitala psychiatrycznego w Gdańsku postanowił usunąć ze swojej działki obelisk ku czci dowódcy Tajnej Organizacji Wojskowej „Gryf Pomorski” por. Józefa Dambka. Dyrektor stwierdził, że pomnik nie znajduje się w planach zagospodarowania przestrzennego gminy. Interweniowali inni mieszkańcy i doszło do przepychanek z rodziną nabywcy działki z pomnikiem. A może dyrektor powinien zostać pacjentem swojej placówki?

PRZED WYBORAMI

Bogdan Usowicz

Decyzja o skróceniu kadencji Sejmu wywołała radość aż kilku partii, od Prawa i Sprawiedliwości przez Sojusz Lewicy Demokratycznej po Platformę Obywatelską.

Posłowie tego samego wieczoru obficie „zakropili” okazję, w sklepie sejmowym ustawiła się długa kolejka po alkohol, do białego rana biesiadowano też w sejmowej restauracji. Śpiewano „Sokoły”, „Czarne oczy”... Bal na Titanicu? Niekoniecznie. Sondaże wskazują, że te trzy partie do nowego parlamentu wejdą bez problemu.

Na kampanię wyborczą pozostało niewiele czasu. Okazuje się, że partie były do niej już przygotowane. Najbardziej sprawny jest na razie PiS. Premier Jarosław Kaczyński znalazł się tylko podczas jednego weekendu u powodzian w Małopolsce, w kolebce PSL - Wierzchostawicach i w ostoi PO - Poznaniu. Partyjne konwencje były sprawne i przeprowadzone z dużym rozmachem. PiS idzie jak burza. W Poznaniu „lokomotywa” listy została Zyta Gilowska, na Śląsku PiS ma pociągnąć prof. Zbigniew Religa. Sam premier atakuje na razie głównie Demokratów i Lewicę. Dostało się Aleksandrowi Kwaśniewskiemu za jego proniemiecką politykę i skarżenie się na polski rząd w Berlinie. Było też o byłym prezydencie „chwiejącym się nad grobami pomordowanych Polaków” w Charkowie.

Wcześniej swoją konwencję miał LiD, czyli Lewica i Demokraci (SLD, Demokraci - dawna Unia Wolności, SdPi Marka Borowskiego i Unia Pracy). Tutaj Kwaśniewski był bohaterem, który krytykował PiS za „politykę marnej reputacji”. Były prezydent ma być „twarzą” kampanii, ale wygląda na to, że z dawnymi „towarzyszami” pozostanie tylko duchowo i na bilbordach, bo w czasie kampanii wybiera się z wykładami do USA. Na zapleczu lewicy trwa walka o miejsca na listach wyborczych. Na razie wykołegowano Leszka Millera (sprzeciw Demokratów), który zwołał konferencję i poskar-

zył się na działania młodszych kolegów. Koalicję kilku partii są rzeczywiście trudne, zwłaszcza gdy przychodzi do dzielenia się łupami.

W PO na razie spokój. Żaden z polityków tej partii nie chce powiedzieć z kim Platforma wolałaby budować koalicję po wyborach. Odpowiedzi o wierze w zaufanie wyborców i samodzielnych rządach należy traktować jako unikanie problemu. Przyznanie się do konszachtów z PiS burzyłoby cały scenariusz kampanii wyborczej, z DiL - odciągnęłoby część wyborców do PiS.

Czy stanie z boku się opłaci? W polityce podobno nie. Polacy nie lubią kłócących się polityków, ale najchętniej głosują właśnie na harcówników. Kampania PSL to „siła spokoju”. Jej hasłem jest „Dialog, Rozsądek, Spokój”. Ludowcy liczą, że wyborcy docenią fakt, że ich partia nie bierze udziału w politycznych awanturach. Szukają też rozwiązań zaskakujących. W Warszawie zaproponowano miejsce na liście Radosławowi Sikorskiemu, byłemu ministrowi obrony narodowej. Ten na razie odmówił. Nie sprawdza się też pogłoska o możliwym wspólnym starcie PSL i Prawicy Rzeczypospolitej Marka Jurka, innego „byłego”, tym razem Marszałka Sejmu.

Partia Marka Jurka prowadzi rozmowy o wspólnym starcie z LPR. Uzupełnieniem tej koalicji miałyby być także obecność Unii Polityki Realnej Janusza Korwin-Mikke. Byłaby to prawicowa alternatywa dla PiS. Roman Giertych atakuje PiS dość ostro i jest to dla niego jedyna szansa odebrania swojego elektoratu. Wiadomo już, że Samoobrona pójdzie do wyborów osobno i z LiS-a (Liga i Samoobrona) nic nie zostanie. Kampania trwa i ma przekroczyć granice kraju. Politycy PO, PiS i DiL zapowiadają agitację w Wielkiej Brytanii. Do Londynu mają ruszyć m.in. Tusk i Borowski. Wszystkie trzy partie zapowiadają też abolicję podatkową dla Polaków pracujących na Wyspach. Podróże polityków do Wielkiej Brytanii obliczone są jednak przede wszystkim na kraj. Media chętnie informują o takich wizytach i jej echa wracają nad Wisłę.

Politolodzy mówią, że kampania wyborcza będzie ostra. Na razie iskrzy najmocniej pomiędzy PiS a lewicą. Lewica rywalizuje z PO o stworzenie wrażenia bycia alternatywą dla obecnych rządów. Platforma musi się dostosować do tej retoryki, jeśli nie chce zostać wypchnięta z roli głównego krytyka „kacyzmu”. Politycy SLD sugerują nawet ciche porozumienie PO-PiS-u.

Kampania zapewne wykróczy poza hasła i idee programowe. W warszawskiej Cytadeli odnaleziono właśnie teczkę WSI, które mają powiedzieć prawdę o pochodzeniu krajowego biznesu. Minister Antoni Macierewicz włączy te rewelacje do II części Raportu o Likwidacji WSI. Zapowiada się rzeczywiście ciekawie...

ze świata

□ Ojciec św. Benedykt XVI odbył trzydniową pielgrzymkę do Austrii. Odwiedził m.in. obchodzące 850-lecie sanktuarium Mariaszell.

□ Rząd Bawarii rozważa zaostrzenie kar za szydzenie z Boga i religii. CSU przypominała sobie, że jest partią mającą w nazwie przymiotnik „chrześcijańska”.

□ O nominację Republikanów na kandydata do prezydentury USA ubiega się, nie bez szans, były aktor i senator Fred Thompson. Nowy Reagan?

□ Wielotysięczna manifestacja antyrządowa odbyła się w Budapeszcie. Okazją była 1 rocznica ujawnienia obraźliwej dla Węgrów wypowiedzi socjaldemokratycznego premiera Gyurcsanyego.

□ Rosja zapowiada, że w ciągu najbliższych 3 lat może rozmieścić nowe międzykontynentalne rakiety balistyczne RS-24.

□ Prezydent Wiktor Juszczenko uznał, że pomysł referendum w sprawie neutralności Ukrainy i zrównania statusu języka rosyjskiego to polityczne awanturnictwo i próba destabilizacji kraju. Referendum w tych sprawach chce Partia Regionów premiera Wiktora Janukowycza.

□ MSZ Anna Fotyga oświadczyła, że Polska może dołączyć do Wielkiej Brytanii i wzorem Londynu zastosować „wyłączenie” tzw. „Karty Praw Podstawowych” UE.

□ Polska jako jedyny kraj sprzeciwiła się ustanowieniu Europejskiego Dnia Sprzeciwu Wobec Kary Śmierci. Warszawa uważa, że kary śmierci i tak nie ma, a ustanowienie takiego dnia to nic innego jak rodzaj lewicowej propagandy. Polska zaproponowała w zamian ustanowienie Dnia Ochrony Życia, ale na to nie zgadza się poprawnie polityczna Europa, która dopuszcza aborcję i eutanazję.

□ Na spotkaniu kanclerz Niemiec Angeli Merkel z prezydentem Francji Sarkozym padła propozycja powołania „rady starszych”, która zajmie się określeniem przyszłości Unii i perspektyw jej rozszerzenia. Powoływanie poza demokratycznych ciał nie wróży dobrze. Od nas pewnie wezmą Geremka. Spełni kryteria bo ma przecież siwą brodę...

□ B. kanclerz Niemiec Gerhard Schroeder wybrał Moskwę na promocję swoich pamiętników. Przy okazji dostało się krajom pełniomym „nacjonalizmem i antyrosyjskością”, których „zakładnikiem stała się UE”. W tym kontekście Schroeder wymienił Polskę. Ciekawe czy wydanie pamiętników też sponsorował Gazprom?

□ W Niemczech zatrzymano islamskich terrorystów szykujących serię zamachów na bazy amerykańskie i miejsca, w których żołnierze USA przebywają. Policja i tajne służby Niemiec przeprowadził zakrojoną na szeroką skalę obławę.

□ USA uważają, że zwiększenie kontyngentu zapewniło im realizację celów mili-

tarnych w Iraku. Premier tego kraju Nuri al-Maliki oświadczył, że „sily irackie nie są w stanie na razie przejąć odpowiedzialności za bezpieczeństwo kraju”.

□ Palestyńska rakietka wystrzelona ze Strefy Gazy trafiła na bazę wojsk izraelskich i spowodowała rany 50 żołnierzy.

□ Do Pakistanu powrócił na krótko b. premier tego kraju Szarif. Został aresztowany na lotnisku, a następnie deportowany z kraju.

□ Stolica Apostolska uznała wybór ks. bp Paolo Xiao Zeijanga, którego wytypowały władze chińskie. Jest on biskupem kolaborującego z władzami tzw. „Kościoła patriotycznego”.

□ Stolica Apostolska uznała za „potworny akt przeciw ludzkiej godności” zgodę brytyjskich władz na tworzenie przez naukowców zarodków hybryd ludzko-zwierzęcych.

□ Komisarz Europejski ds. sprawiedliwości, swobód obywatelskich i bezpieczeństwa Frattini opowiedział się za zablokowaniem stron internetowych z instrukcjami tworzenia bomb. Niby słusznie, ale gdzie te swobody obywatelskie? Dawniej nazywało się to cenzurą.

□ W Kijowie w wieku 95 lat zmarł ostatni dowódca UPA Wasyl Kuk. Aresztowany dopiero w 1954 roku, po spędzeniu 6 lat w łagrach był potem wielokrotnie prześladowany.

□ Wizytę w Belgradzie złożył MSZ Czarnogóry. Chodziło o złagodzenie stosunków po nie wpuszczeniu do Czarnogóry serbskiego bp Filareta.

□ W zamachu samobójczym w Algierii zginęło 37 osób. W całym kraju odbyły się marsze sprzeciwu wobec działalności terrorystów.

□ W sondażu preferencji politycznych w niemieckiej Saksonii narodowa partia NPD osiągnęła lepszy wynik niż socjaldemokraci z SPD.

□ Australia podpisała umowę z Rosją o dostarczaniu uranu na „potrzeby rosyjskiego cywilnego programu atomowego”. Swoją uran Rosja wykorzysta na potrzeby wojskowe.

□ Ministerstwo oświaty Japonii wprowadza do szkolnych programów judo i sumo. Jest to element wychowania uczniów w poszanowaniu własnych tradycji.

□ Chiny rozpoczęły budowę szybkiej kolei na trasie Pekin - Szanghaj. Pociąg jadący z szybkością 350 km/h ma skrócić taką podróż z 13 do 5 godzin.

□ Prezydent Rosji W. Putin oświadczył, że jego kraj może wprowadzić ograniczenia dla zagranicznych inwestorów.

□ Turecka firma Uzel inwestuje w Ursusie. Stołeczny producent traktorów ma zdobyć dominującą pozycję na polskim rynku. Do FSO na Zeraniu wchodzi znowu GM, które odkupi od ukraińskiego AwtoZAZ-a część udziałów. Zakłady, poza Aveo, będą produkowały także inne modele Chevroletów.

□ W katedrze w Modenie odbyły się uroczystości pogrzebowe znanego śpiewaka Luciano Pavarottiego.

Ciąg dalszy ze str. 3

BENEDYKT XVI W AUSTRII

W homilii Benedykt XVI odniósł się do zasadniczego motta pielgrzymki: „Patrzeć na Chrystusa”. W tym kontekście mówił o znaczeniu prawdy, która zawarta jest w orędziu Ewangelii. Stwierdził, że to orędzie jest obecnie odrzucane, co jest podstawowym źródłem duchowego kryzysu Zachodu. „Jeśli nie ma prawdy - mówił - wtedy człowiek nie potrafi rozróżnić między dobrem a złem”. Dlatego, podkreślił, przede wszystkim potrzebujemy prawdy. Jednocześnie zwrócił uwagę, że „chrześcijaństwo jest czymś o wiele większym i czymś innym niż tylko systemem moralnym, niż serią żądań i praw”. „Jest darem przyjaźni, dlatego kryje w sobie wielką siłę moralną, której tak bardzo potrzebujemy teraz, w obliczu wyzwań naszych czasów”. To przesłanie zmieniło bieg historii, ale Chrystus nie poprzez miecz, lecz swój krzyż świat odkupił” - dodał.

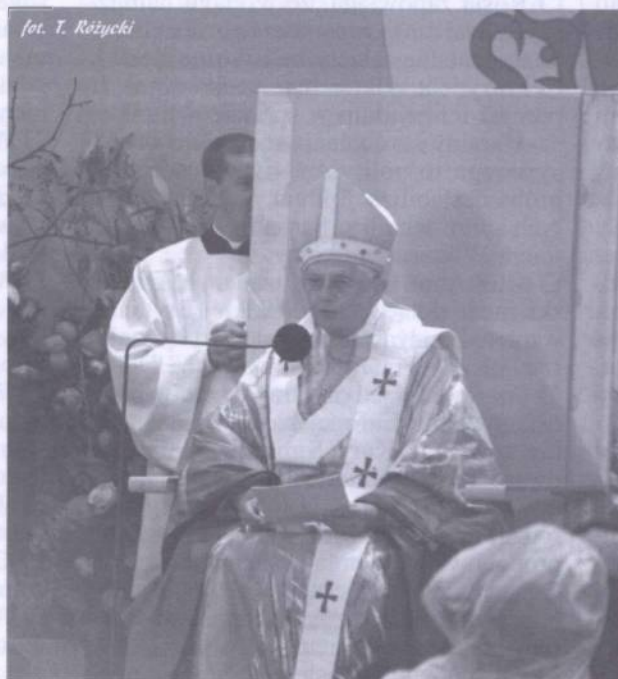
PRZESŁANIE DO EUROPY

O pielęgnowanie wartości chrześcijańskich zaapelował Benedykt XVI w przemówieniu do przedstawicieli życia publicznego i korpusu dyplomatycznego w wiedeńskim Hofburgu, podkreślając, że „wspólny dom europejski będzie miejscem dobrym do zamieszkania tylko wówczas, gdy zostanie zbudowany na solidnym kulturalnym i moralnym fundamencie wspólnych wartości, jaki przekazały mu jego dzieje i tradycja”. „Europa nie może wypierać się tych wartości, nie wolno jej tego zrobić. Stanowią one zaczątek naszej cywilizacji na drodze w trzecie tysiąclecie. Chrześcijaństwo głęboko naznaczyło ten kontynent, czego świadectwem są nie tylko liczne kościoły i klasztory we wszystkich krajach, a szczególnie tu, w Austrii, ale także wielu ludzi, którzy dzięki wierze żyli nadzieją, miłością i miłosierdziem” - mówił papież.

Wiele miejsca Ojciec Święty poświęcił prawu do ochrony życia od poczęcia aż do naturalnej śmierci. „Dlatego prawem człowieka nie może być aborcja - jest ona zaprzeczeniem tego prawa” - podkreślił i zaznaczył, że obrona tego prawa nie jest jakimś szczególnym interesem Kościoła. Zaapelował do polityków o zniesienie aborcji oraz o ochronę małżeństwa i rodziny. Mówiąc o eutanazji, podkreślił, że „właściwą odpowiedzią na cierpienie u kresu życia jest poświęcenie się, towarzyszenie osobie umierającej - zwłaszcza za pomocą medycyny paliatywnej - ale nigdy nie „aktywna pomoc w umieraniu”. Na zakończenie Benedykt XVI podkreślił, że „wiele z tego, czym Austria jest i co posiada, zawdzięcza wierze chrześcijańskiej i jej wielkiemu wpływowi na ludzi”. „Wiara głęboko wryła się w charakter tego kraju i jego mieszkańców. Dlatego wysiłki, aby nie dopuścić do sytuacji, w której

pewnego dnia tylko kamienie mówiąby w tym kraju o chrześcijaństwie, muszą stać się sprawą wszystkich jego mieszkańców. Austria bez żywego chrześcijaństwa nie byłaby Austrią!” - powiedział papież.

Prezydent Austrii Heinz Fischer, witając dostojnego gościa w swojej siedzibie, podkreślił znaczenie Stolicy Apostolskiej w jej zaangażowaniu na rzecz pokoju. „W XXI w. mamy coraz większą szansę, aby wspólnymi wysiłkami zniszczyć zjawisko wojen, rozszerzyć strefy pokoju i z narodowych państw prawa uczynić międzynarodowe państwo prawa” - powiedział. Podkreślił, że Austria jest miejscem dialogu. „Europa osiągnęła o wiele więcej niż mogły o tym marzyć poprzednie pokolenia. Europa jest wzorcem przyszłości!” - powiedział prezydent Austrii.

PAPIESKA MSZA ŚW. W WIEDNIU

O niedzieli, jako spotkaniu ze zmartwychwstałym Chrystusem, który swoją miłością nadaje sens naszemu życiu, mówił Papież w niedzielnej homilii. „Niedziela w naszych zachodnich społeczeństwach stała się weekendem, czasem wolnym. Czas wolny, szczególnie w pośpiechu współczesnego świata, jest z pewnością czymś dobrym i koniecznym. Jeśli jednak ten czas wolny nie ma wewnętrznego centrum, z którego wypływa ukierunkowanie całości, wówczas staje się czasem próżnym, który nie daje nam sił i nie stanowi dla nas pomocy. Czas wolny wymaga jakiegoś centrum - spotkania z Tym, który jest naszym początkiem i naszym celem” - wskazał Benedykt XVI. „W niedzielę - mówił Papież - spotykamy się w Sakramencie i Słowie ze zmartwychwstałym Jezusem. Promień tego dnia obejmuje całą rzeczywistość. Chrześcijanie zaczęli obchodzić go dlatego, że jest to

dzień Chrystusowego zmartwychwstania. Wkrótce jednak Kościół uświadomił też sobie, że w pierwszym dniu tygodnia Bóg rozpoczął dzieło stworzenia. Dlatego niedziela jest także w Kościele cotygodniowym świętem stworzenia - świętem dziękczynienia za to Boże dzieło i radowania się nim. W czasach, gdy z powodu naszych ludzkich ingerencji stworzenie zdaje się być wystawione na rozliczne niebezpieczeństwa, powinniśmy właśnie i ten wymiar niedzieli świadomie uznać” - zachęcił Benedykt XVI.

PAPIESKI LIST DO DZIECI

Papież napisał list do austriackich dzieci. Podziękował w nim za nadesłane mu listy i rysunki. Przesłanie do dzieci Benedykt XVI symbolicznie wręczył najmłodszemu na zakończenie liturgii w Wiedniu. Od piąciorga dzieci otrzymał natomiast księgę z ich listami i pracami plastycznymi, które były tematycznie związane z mottem papieskiej pielgrzymki „Patrzeć na Chrystusa”. „Wciąż wiele dzieci nie zna jeszcze Jezusa. Wielu innym brakuje podstawowych środków do życia: cierpią głód, nie mają odpowiedniej opieki medycznej, nie mogą chodzić do szkoły i wielu nie może żyć w pokoju” - napisał w swym liście Papież. Dzieci zaangażowane w Papieskie Dzieło Dzieciństwa Misyjnego nazwał „swymi małymi współpracownikami”. Zachęcił je by skarbu, jakim jest przyjaźń z Jezusem nie zachowywały tylko dla siebie, ponieważ „dzielony z innymi pomnaża się”. Ojciec Święty zaapelował też do dzieci, by nie traciły swego ducha misyjnego. „Zachowujcie zawsze jasną i niezafałszowaną wiarę, taką, jaką miał święty Piotr”. W czasie papieskiej pielgrzymki do Austrii maluchy z Papieskiego Dzieła Dzieciństwa Misyjnego zbierały ofiary, na pomoc dla dzieci-żołnierzy w Ugandzie.

ZAWIĘZENIE AUSTRII MARYI

Do zakończeniu Eucharystii Benedykt XVI wyszedł przed katedrę, gdzie oczekiwały go tysiące wiernych, śledzących na telebimach przebieg liturgii. Tam odmówił z zebranymi modlitwę Anioł Pański. Poprzedził ją rozważaniem, w którym powrócił do tematu chrześcijańskiego świętowania niedzieli. Sprzed katedry Ojciec Święty udał się na obiad do pobliskiego pałacu arcybiskupiego, skąd powrócił następnie do nuncjatury apostolskiej. Popołudniowy - ostatni - etap pielgrzymki Benedykta XVI do Austrii obejmował wizytę w położonym nieopodal Wiednia opactwie cysterskim Heiligenkreuz oraz spotkanie z wolontariatem w Wiener Konzerthaus. Bezpośrednio stamtąd Papież udał się na lotnisko Schwechat, skąd po ceremonii pożegnania wrócił do Rzymu.

Opr. Redakcja
na podstawie „Wiara.pl”

„NADPRZYRODZONY KRWIOBIEG MIŁOŚCI”

Słowo biskupów polskich w sprawie przeszczepiania narządów

1. Ostatnie słowa dzisiejszej Ewangelii (niedziela 23 września) są jednoznaczne i wymagające: „Nie możecie służyć Bogu i mamonie” (Łk 16, 13). Co to znaczy? To znaczy, że albo w życiu opowiadamy się po stronie Boga i miłości, albo po stronie przemijających dóbr tego świata.

Każdy z nas pragnie ocalić swoje życie, swój los. Możemy to uczynić w sposób egoistyczny, zabezpieczając sobie jak najwięcej „mamonę”. Ale przecież wcześniej czy później musimy się z tą tak zwaną „mamoną” rozstać. Co wtedy pozostanie? Wtedy pozostanie miłość. Wtedy pozostanie to, co uczyniliśmy z naszym życiem, z naszym dziedzictwem, z naszą majątnością. Dzisiaj w sposób przejmujący możemy zapytać o to, co chcemy uczynić z naszym ciałem, stanowiącym w pewnym sensie naszą „własność”, naszą majątność. Czy i w tym wypadku chcemy kierować się miłością? Czy chcemy do końca uczynić z naszego życia dar dla innych - dla bliźnich i dla Boga?

2. Przykazanie miłości Boga i bliźniego (Mt 22, 34-40) było zawsze dla uczniów Chrystusa naczelną normą postępowania w relacjach międzyludzkich. Wyznawcy Chrystusa, idąc za wskazaniem Mistrza, w różny sposób wyrażali swoją miłość do bliźnich dostarczając im pożywienia, ubrania, dachu nad głową oraz zapewniając opiekę chorym (por. Mt 25, 31-46).

Bezcenną formą spieszania z pomocą drugiemu człowiekowi jest ratowanie zagrożonego życia, co wiąże się z gotowością do poświęcenia nawet swojego życia. Przykładem heroicznym jest św. Maksymilian Maria Kolbe, który oddał swoje życie za drugiego człowieka w obozie koncentracyjnym w Auschwitz. Jego ofiara była wynikiem jednoznacznej odpowiedzi na wezwanie Chrystusa: „Nikt nie ma większej miłości od tej, gdy ktoś swoje życie oddaje za przyjaciół swoich” (J 15, 13). W naszych czasach pojawiły się jednak niespotykane dotąd możliwości ratowania zagrożonego życia ludzkiego. Dzięki osiągnięciom w dziedzinie medycyny i techniki stało się możliwe ratowanie życia przez przeszczepianie organów ludzkich. Decyzja oddania własnego narządu, np. nerki, czy zgoda na pobranie organów z ciała zmarłej bliskiej osoby nie jest łatwa. Jednak od tej decyzji często zależy uratowanie czyjegoś życia. Sługa Boży Ojciec Święty Jan Paweł II w Encyklice *Evangelium vitae* napisał, że na heroizm naszej codzienności „składają się małe lub wielkie gesty bezinteresowności, umacniające autentyczną kulturę życia. Pośród tych gestów na szczególne uznanie zasługuje oddawanie organów, zgodnie z wymogami etyki, w celu ratowania zdrowia, a nawet życia chorym, pozbawionym niekiedy wszelkiej nadziei” (nr 86).

Ponad milion ludzi na świecie, a kilkanaście tysięcy w Polsce, żyje dziś dzięki

temu, że ktoś wielkodusznie wyraził zgodę na pobranie jego organów (nerki, serca, wątroby) w sytuacji, gdy nastąpiła gwałtowna śmierć na skutek wypadku. Uratowani w taki sposób pacjenci wyznają, że w duchu wdzięczności modlą się codziennie za dusze swoich dawców.

3. Bez możliwości pozyskiwania organów, medycyna transplantacyjna nie może pomagać ludziom chorym. Jej dokonania zależą od postaw poszczególnych ludzi, a także od zrozumienia wagi problemu przez społeczeństwo i od tworzenia atmosfery zaufania. Wydarzenia, które podważają to zaufanie powodują spadek liczby przeszczepów, a w konsekwencji przyczyniają się do śmierci kolejnych osób, które mogłyby żyć. Na uznanie zasługuje fakt, że lekarze transplantolodzy, świadomi trudnych problemów związanych z realizowaniem misji ratowania życia ludzkiego, starają się różnymi drogami docierać do społeczeństwa, by przełamywać bariery niewiedzy i nieufności. Przypominają zarazem o obowiązującej zawsze zasadzie obrony życia - zarówno dawcy, jak i biorcy. Starania te wspierają aktywnie również stowarzyszenia pacjentów, którzy żyją dzięki przeszczepom organów. Przeszczepy popiera także Kościół katolicki, który swoje stanowisko w tej sprawie wyraża nie tylko w nauczaniu Ojca Świętego, ale również w kolegialnych wypowiedziach biskupów.

Należy przypomnieć, że Biskupi polscy już się wypowiadali na ten temat, np. w Komunikacie z 18 marca 1995 r. apelowali o chrześcijańską miłość do ludzi potrzebujących przeszczepu. Z kolei w Liście pasterskim przed Międzynarodowym Kongresem Eucharystycznym we Wrocławiu w 1997 r. prosili, aby jednym z „darów kongresowych” było powiększenie szeregów honorowych dawców krwi, która będzie ratować życie ciężko chorym ludziom. Biskupi wyrazili też nadzieję, że będą odważni ludzie, którzy podejmą decyzję, by po śmierci ich organy wewnętrzne były przeznaczone na przeszczep

py dla innych. W tym Liście wyrazili przekonanie, że „każde przetoczenie krwi do żył drugiego człowieka czy przeszczep wewnętrzny organu ciała” będą „znakiem nadprzyrodzonego krwioobiegu miłości odżywiającej Kościół Jezusa Chrystusa”. Dziś, słowa te stały się szczególnie aktualne i zobowiązujące.

4. W swoim nauczaniu Kościół podkreśla, że ciału zmarłego człowieka należy się szacunek, pobranie zaś narządu po śmierci człowieka nie narusza jego godności ani żadnych praw osoby ludzkiej. Według aktualnego stanu wiedzy medycznej, podstawą do stwierdzenia śmierci człowieka jest ustanie wszelkiej aktywności mózgowej. Jednocześnie Kościół apeluje, aby w rozwiązywaniu tego doniosłego problemu były respektowane normy etyczne i medyczne.

Sługa Boży Ojciec Święty Jan Paweł II mówił, że „należy zaszczerpieć w sercach ludzi, zwłaszcza młodych, szczerze i głębokie przekonanie, że świat potrzebuje braterskiej miłości, której wyrazem może być decyzja o darowaniu narządów” (Przemówienie do uczestników Światowego Kongresu Towarzystwa Transplantologicznego, Rzym 2000). Zachęcamy zatem wiernych, aby deklarowali wolę przekazania po śmierci swoich narządów do przeszczepienia. Rodziny osób tragicznie zmarłych prosimy, by w swoim bólu i smutku nie zapomniały, że organy wewnętrzne pobrane od ich bliskich mogą uratować życie chorym czekającym na transplantację. Ich decyzja może sprawić, że ktoś inny będzie cieszył się życiem, obchodząc co roku swoje „drugie urodziny”. W sposób szczególnie apelujemy do ludzi mediów, aby w poczuciu odpowiedzialności współtworzyli właściwy klimat sprzyjający lepszemu zrozumieniu tych trudnych spraw i kształtowaniu postaw otwartych na pomoc człowiekowi cierpiącemu i potrzebującemu.

Słudze Bożemu Janowi Pawłowi II jesteśmy bardzo wdzięczni, że przez swoje nauczanie uwrażliwił nas na trudne sprawy przeszczepów organów i pomógł w podejmowaniu trudnych decyzji. Realizując jego duchowy testament pragniemy zachęcić wiernych do odważnego dzielenia się swoim życiem i pomagania tym ludziom, którzy znaleźli się w niebezpieczeństwie śmierci. (...) Maryja, Uzdrawicielka Chorych, niech wyprasza nam u Pana łaskę wrażliwości na te ważne sprawy ratowania życia ludzkiego i niech pogłębia naszą „wyobraźnię miłosierdzia” w stosunku do ludzi dotkniętych ciężką chorobą i stygmatem cierpienia. Nasza ewangeliczna postawa niech będzie dla nich nowym znakiem nadziei.

Ciąg dalszy ze str. 3

NIE NA POZIOMIĘ

Generalnie rzecz ujmując wolę koncepcję „państwa solidarnego” aniżeli „państwa liberalnego” w wykonaniu polityków Platformy Obywatelskiej. Z tego względu starałem się nie zauważać kolejnych odstępów nieustającej „walki z układem” czy też kompromitujących rewelacji dotyczących polityków Samoobrony.

Na koniec jednak nastąpiło prawdziwe „tornado”, które - w moim przekonaniu - oznacza początek końca wodzowskiej kariery Kaczyńskiego. Chodzi o aferę związaną z Januszem Kaczmarskiem i Ryszardem Krauze. Największy i najmniej „wirtualny” układ, jaki wytropiono, okazał się „układem” stworzonym przez samego Kaczyńskiego. Prawda, że premier przyznał się do popełnienia błędu i że każdy polityk ma prawo błędzić. Ale tutaj nastąpiło przekroczenie pewnej masy krytycznej. Kaczyński pomylił się zawierając przedwyborczą koalicję z PO (słynny „POPiS”), pomylił się wystawiając Marcinkiewicza na premiera, pomylił się tworząc koalicję z Lepperem i Giertychem, pomylił się zapowiadając rozliczenie afer „złodziejskich” prywatyzacji, ujawnienie korupcji, rozmaitych uwikłań polityków, na koniec popełnił wielki błąd w postaci obsadzenia kluczowych stanowisk w państwie przez ludzi - jak sam stwierdził - nieodpowiednich. W takiej sytuacji partia polityczna powinna zmienić przywódcę i zrewidować swoją dotychczasową politykę. PiS jest partią wodzowską i nie może tego uczynić. Kaczyński nie będzie - wbrew historycznym atakom niektórych środowisk - dążył do dyktatury. Dlatego właśnie jego dalsza droga polityczna będzie polegała na obsuwaniu się w dół.

W całej tej aferze jest wiele zagadek i z pewnością istnieje podwójne dno. Raczej nie dojdzie do wyjaśnienia, o co w tym

wszystkim chodzi. Ale było coś porażającego w widoku Ministra Spraw Wewnętrznych (to przecież kluczowe ministerstwo w państwie), przemyskającego w nocy po korytarzu, by udać się na audiencję do kogoś, kto jawi się jako postać o wiele ważniejsza od kogoś, komu formalnie podlegała policja i służby specjalne. Jeśli ktoś miał najmniejsze złudzenia, że opozycyjna PO dąży do przerwania patologicznego związku między wielkim biznesem a wielką polityką, wystarczyło posłuchać debat sejmowych i wypowiedzi polityków. Opozycja nie przejęła się zbytnio faktem, że w państwie polskim uprawia się politykę poza Sejmem, Belwederem i rządem, przemyskając w środku nocy po korytarzu hotelu. Zamiast tego, opozycja przystąpiła do zmasowanego ataku na Kaczyńskiego. Nie wierzę w to, że opozycja dążyła do powołania komisji śledczej i wyjaśnienia wszystkich wątpliwości jeszcze przed kolejnymi wyborami. Ani przez moment nie zaświtała w rozgorączkowanych umysłach refleksja, że może podobne nocne „wizyty” odbywały się w Polsce już od wielu lat. Zapewniam Państwa, że nikt nie zapyta o to ani przyszedłszy do nadania Donalda Tuska ani przyszedłszy (a może i przyszedł) ministra Marka Biernackiego. Gdyby opozycja naprawdę chciała wyjaśnienia, o co w tym wszystkim chodzi, złożyłaby publicznie ofertę poparcia rządu mniejszościowego Kaczyńskiego, w zamian za powołanie komisji śledczej. Większość wolała rozwiązać Sejm i przystąpić do wyborów, które przyniosą zwycięstwo zwolennikom Polski „liberalnej”. Można by powiedzieć, że o to chodziło tym, którzy najsukuteczniej łowią ryby w mętnej wodzie.

A Kaczyński, który poniósł serię porażek, z pewnością odniósł jeden sukces. Rozprawił się z opozycją pravicową i dzięki temu wyborcy pravicowemu nie pozostaje nic innego jak „kupić” jego wersję o „tro-

pieniu układów”, albo zagłosować na liberałów lub w dniu wyborów siedzieć w domu. Za taką „skuteczność”, to znaczy utworzenie liberałom drogi do zwycięstwa, niniejszym wystawiam Kaczyńskiemu ocenę niedostateczną.

Ci, którzy znajdują się w rozterce, gdyż po tym wszystkim co zobaczyli i co wiedzą: albo nie chcą albo jest im wstyd oddać głos na PO lub PiS (wyborców LiD - mam nadzieję nie ma wśród czytelników „Głosu Katolickiego”), może jednak będą mieli szansę udać się na wybory i zagłosować na coś, co jawi się jako namiastka „trzeciej siły”. Zdruzgotana i poszatkowana przez Kaczyńskiego opozycja pravicowa zapowiedziała wykonanie desperackiego ruchu w postaci koalicji LPR, Prawicy Rzeczypospolitej i UPR. W chwili gdy ten felieton ukaże się w druku będzie już wiadomo, czy ta kolejna inicjatywa zjednoczeniowa przetrwała próbę czasu i przezwyciężyła genetyczne skłonności polskiej prawicy do „jednoczenia się przez podział”. Połączenie trzech tak różnych ideowo, programowo i mentalnie partii wydaje się kolejnym ruchem w serii dziwacznych i doraźnych „gier”, prowadzonych już od kilkunastu lat. Ale na bezrybiu i rak ryba. Przywódca PR Marek Jurek jest chyba jedynym w kilkunastoletniej historii politykiem polskim, który potrafił zrezygnować ze stolka, aby zachować wierność własnym przekonaniom. Coś, co powinno być normą jawi się jako wyjątkowa rzadkość. Już z tego jednego względu mógłbym na jego partię zagłosować, pod warunkiem jednak, że mój głos nie byłby zmarnowany. Egzotyczna koalicja daje szansę tym trzem małym partyjkom na wejście do Sejmu i budowanie jakiejś alternatywy dla Kaczyńskiego.

Eleganckie to nie jest, ale może okazać się skuteczne. *On vivra et verra.*

Wojciech Turek

O czym piszą inni

Prasoznawca

też Polsce”, *Polski jako racji nadrzędnej. Dlatego uznałem, że trzeba dać głos, bo inaczej nas zakrzyczą. Stawiam na to, że wygra Polska. To jest moje przekonanie, że jeśli Polacy chcą spróbować, to może się udać zbudować normalne zdrowe państwo, zamiast tego, które było dotychczas na glinianych nogach i sykiem fundamencie. Myślę, że ludzie pragną zdrowego, czystego życia społecznego, niezatrutego podtekstami... Chciałbym, żeby to wreszcie się wyjaśniło, żeby wreszcie nastąpiła puenta. Tylko chcę, żeby w puenecie był sukces Jarosława Kaczyńskiego... Żyję długo, strasznie się natadaowałem tą Polską, bo nie widziałem innego życia jak tylko tu. Nie to, że patriotą, ale tak się stało i tak musiało i musi być. Stąd dużo wiem o Polsce, żyłem z ludźmi, trochę ich znam. Stąd mam niepokój, czy z narodem jest wszystko w porządku. Ulegamy czasem, i to się powtarza jak choroba, hasłom różnym, wierzymy obietnicom, retoryce. Nie*

wiem, czy znów nagle coś się nie stanie w tym naszym narodzie...

Najczęściej poruszonym przez media problemem jest kwestia, czy idea IV RP poniosła porażkę. Czy rzeczywiście rozwiązanie parlamentu oznacza porażkę Jarosława Kaczyńskiego? Redaktor naczelny „Dziennika” (8/9 września) pisze: *Skończył się eksperyment zwany IV RP. Skończył porażką. Nie zwalczono korupcji. Nie przeprowadzono moralnej rewolucji. Nie rozliczono III RP. Jarosław Kaczyński upada jako polityk przegrany. Jego zwolennicy mówią, że to nieprawda. Mają rację. Jednak wysokie poparcie dla PiS dowodzi tylko jednego - że Kaczyńskiemu starczyło talentu i siły na to, by ocalić swoją partię. Nie starczyło zaś, by obronić polityczny projekt. Idea IV RP dziś już splotowała, zbanalizowała się, nie trafia już ani do serc, ani do umysłów Polaków. Owszem wielu nadal woli Czwartą*

po rozwiązaniu parlamentu i w obliczu przedterminowych wyborów, zaplanowanych na 21 października, prasa pełna jest na te tematy komentarzy. Znany pisarz i działacz antykomunistyczny Marek Nowakowski, gorący rzecznik braci Kaczyńskich, przedstawia na łamach „Plusa-Minusa” (8-9 września) kilka uwag: *Jeżeli wygrają te siły sprzymierzone dawnej Polski, i ci cwaniacy, i karierowicze polityczni, te ochłapy polityczne, które tu się wylęgły i których musiał użyć do sojuszu Kaczyński, i te mające interesy z tamą „małą Polską”, i ci wszyscy pragmatycy-wykształciuchy, to Polska będzie przegrana na dobre 20 lat. To znaczy, że znów będą tu dzikie pola, bo nie ma w tej „ma-*

LA PAGE DES FRANCOPHONES
de Richard Zienkiewicz (rzienk@laposte.net)

LE BON CHOIX

La Diète vient de voter son autodissolution. Les élections législatives anticipées auront lieu le 21 octobre prochain.

Si ma mémoire ne me fait pas défaut, c'est bien la première fois depuis la chute du communisme que les députés polonais décident de mettre fin à leur mandat avant l'échéance normale. Cela peut être vu comme le signe d'une maturité politique ou comme une victoire de la démocratie. C'est surtout qu'on ne pouvait plus faire autrement sans se compromettre définitivement aux yeux des électeurs polonais. Durer aurait été suicidaire. Il y a deux ans, les conservateurs étaient arrivés en tête des élections mais n'avaient pas obtenu une majorité suffisante permettant de gouverner seuls. L'alliance naturelle avec les libéraux à laquelle aspiraient les Polonais n'a jamais abouti en raison d'un certain nombre de profondes inimitiés existant entre les deux camps. Les conservateurs sont donc allés chercher des alliés chez les nationalistes et chez les populistes, mais cela n'a rien donné de bon. De crise en crise, la majorité a finalement éclaté. Le PiS, qui lui-même n'est pas exempt de tendances le traversant, s'est retrouvé seul contre tous. Ces deux ans ayant été marqués par d'incessantes querelles entre les alliés, on ne sait pas très bien quel bilan on peut tirer du travail du gouvernement et de la Diète. Tout ce qui a été fait s'est retrouvé dissimulé derrière la médiatisation des tensions. Maintenant que les dés sont jetés, que va-t-il se passer? Bien malin qui pourrait le dire avec certitude. Le pouvoir use énormément en Pologne et on pourrait penser que les Polonais vont reléguer les conservateurs aux oubliettes

comme ils l'ont fait avant avec d'autres partis, et porter au pouvoir des libéraux triomphants. Pourtant, même si certains sondages donnent bien la PO gagnante, d'autres enquêtes montrent que le PiS va arriver en tête, ce qui voudrait dire que les frères Kaczyński et leurs partisans bénéficient toujours d'un capital de confiance au sein de la population. Les jeux sont donc ouverts. À côté de ces deux partis dominant les sondages, les autres formations font grise mine. La seule à s'en sortir serait l'alliance de la gauche et des démocrates (LiD) qui aurait des élus sur les bancs de l'assemblée. Les autres formations sont données à moins de 5% ce qui leur interdirait l'entrée du parlement. L'al-

liance annoncée à grands cris entre les nationalistes et les populistes (LiS) n'a été que provisoire. Elle vient d'éclater car personne ne pouvait profiter de l'autre. La bipolarisation de la scène politique polonaise entre les conservateurs et les libéraux se confirme donc. À côté de l'absence d'attention qui est un fléau particulièrement important dans notre pays, il reste encore un problème qui représente le talon d'Achille de tous les partis. En effet, celui qui arrive en tête n'obtient pas suffisamment de voix pour avoir la majorité absolue à la Diète. À chaque fois, il faut faire appel à des alliés pour pouvoir gouverner. Entre les conservateurs et les postcommunistes, quel sera le choix de la PO si elle gagne les élections? Et le PiS, s'il est en tête, fera-t-il contre mauvaise fortune bon cœur et s'alliera-t-il avec la PO ou au moins avec une partie des libéraux? Le choix ne sera pas facile. Pour l'instant, personne n'a de réponse évidente à la question. La situation politique polonaise actuelle montre que le système proportionnel des partis est arrivé au bout de ses possibilités et qu'il faut en changer rapidement pour stabiliser la vie politique et redonner confiance aux électeurs. Même s'il est le reflet exact de l'opinion publique et est le plus démocratique, ce système n'assure pas de majorité absolue et oblige les partis à des alliances plus ou moins sincères pour pouvoir gouverner. On donne en outre carte blanche aux partis politiques qui font leur propre jeu avant de penser aux citoyens. Le flou est de mise. On ne sait pas réellement pour qui on vote exactement en choisissant une liste dont on ne connaît généralement que la tête. Il s'agit d'un homme ou d'une femme politique de premier plan, connu et parfois apprécié, capable d'attirer un grand nombre de voix sur lui et ses colistiers. Mais derrière lui, on rencontre le plus souvent des inconnus qui forment ce que les Polonais appellent le plancton politique à qui on demande de ne pas broncher et d'appuyer seulement sur le bon bouton au moment d'adopter les lois. En échange, on ferme les yeux sur les petites affaires auxquelles il peut se livrer en parallèle du travail parlementaire. On voit bien ici la dérive du système qui aboutit à l'irresponsabilité totale des élus face à leurs électeurs. Depuis longtemps on parle dans notre pays de changer pour un système majoritaire analogue à ce qui existe en France. Il est moins représentatif mais offre à la formation gagnante une vraie majorité stable. Les alliances doivent se définir avant les élections pour que les citoyens sachent de quoi il retourne. En outre, l'élu doit faire ses preuves et présenter son propre bilan. Il doit donc retrousser ses manches pendant toute la législature et ne pas faire seulement semblant de travailler. On parle beaucoup du scrutin majoritaire en Pologne, mais personne n'a encore sauté le pas pour le proposer. Les esprits ne sont pas encore mûrs et il y a fort à parier que beaucoup d'eau coulera encore dans la Vistule avant que cela arrive.

RP od Trzeciej. Ale już tylko jako mniejsze zło. Smutna prawda o rządzie PiS polega na tym, że nie zbudowałby on IV RP, nawet gdyby miał w Sejmie bezwzględną większość. Ale przez te dwa lata zdarzyło się też coś ważnego, co umknęło powszechnej uwadze. Otóż w cieniu upadku Czwartej RP dokonał się znacznie głębszy i chyba ostateczny upadek Trzeciej. Historyczny bój jej liderów z premierem Kaczyńskim - z odmową stosowania prawa, z donosami na własny kraj - zakończył żywot tej formacji.

Jednym z najważniejszych ośrodków opozycji antykomunistycznej w PRL był ROPCİO. Wśród czołowych działaczy Ruchu Obrony Praw Człowieka i Obywatela znajdowali się Leszek Moczulski, Andrzej i Benedykt Czuma, Stefan Niesiołowski, Aleksander Hall, Emil Morgiewicz. W najnowszym numerze „Karty” (52/2007) znajdujemy obszerny materiał ukazujący działalność ROPCİO. Środowi-

ska, które współtworzyły i nadały mu światopoglądowy charakter, kształtowały się od lat 60 XX w. Trzonym był „Ruch”, skupiający ludzi o poglądach niepodległościowych, dla których warunkiem samostanowienia Polaków było zniesienie dominacji sowieckiej. Warto przypomnieć wspomnienie Benedykta Czumy: *Pielgrzymka Jana Pawła II do Polski była dla mnie epokowym wydarzeniem, najważniejszym od czasu obchodów milenijnych na Jasnej Górze w maju 1966. Obchody Tysiąclecia Chrztu Polski były kamieniem milowym na drodze do niepodległości, ale na placu Zwycięstwa w czerwcu 1979 poczułem, że jest to jeszcze donioślejsze wydarzenie. Mówiliśmy wtedy, że ta pielgrzymka zmieni obraz Polski. Podniosłość atmosfery wynikała również z tego, że Papież mówił między wierszami rzeczy, które były do tej pory przemilczane. Wierni reagowali długimi oklaskami, doskonale odczytując przesłanie.*

DziPiEs (GPS) - protezą jest

Marek Brzeziński

Obrazek Numer 1 - Ściana Śniegu Śmiechu Warta.

Grupa przyjaciół z Polski postanawia pojechać w maju na narty, na lodowiec do Tignes. Proszą swojego dobrego kolegę o propozycję trasy. Dostają dwa warianty.

Jednak jeszcze przed wyruszeniem zakładają sobie w samochodzie najnowszy model GPS. Ten prowadzi ich wspaniale. Jednak zamiast drogą przez Francję, nagle każe im jechać przez tunel Mont Blanc, do Włoch. I oni jadą. Jest maj. Ptaki śpiewają. Forsycje złotym kwiatem rozjaśniają alpejskie hale. I nagle wyrasta przed nimi sze-

ściometrowej wysokości ściana śniegu. Granica włosko-francuska. Dziesięć kilometrów dalej Val d'Isere a stąd parę kroków do Tignes. Ale GPS nie wie, że droga jest zablokowana śnieżnym murem. Trzeba wracać znów przez Tunel Mont Blanc. Skończyło się na śmiechu i zimnej kolacji.

Obrazek Numer 2 - Na drodze korek na korku korkiem pogania.

Dzwonię do znajomej, aby powiedziała mi jak mam dojechać do jej domu. W odpowiedzi słyszę pytanie - czy nie mam GPS-a i wielkie zdziwienie w głosie, że nie. Ot kłopot, bo jak to wytłumaczyć na odległość, kiedy trasa nie pojawiła się na ekraniku tego magicznego urządzenia?

Podaje mi adres. Trasę znajdę sam, na mapie. Oni mieszkają na przedmieściach Paryża, ja też mieszkam na przedmieściach Paryża, a jednak w sumie jakieś 70 kilometrów w jedną stronę, w dwie strony jest jak z Łodzi do Warszawy. W połowie drogi, na autostradzie w kierunku Orly, ko-

rek na półtorej godziny! Można w nim ugrzęznąć z rezygnacją i dać się nieść żółtemu rytmowi trzy pasmowego korka. Mapa w dłoń. Skręt w bok. Ciche miasteczka. Piękne kamienice i obskurne blokowiska. Parki i pałacyki. Po 45 minutach jestem u znajomych.

Obrazek Numer 3 - Tragedia na zakręcie.

Ten młody chłopak, który po krótkim szkoleniu zasiadł za kierownicą autokaru wiozącego pielgrzymów z Sanktuarium zatopionego w sercu Iserów zaufał GPS-owi. Zaufał bezgranicznie. Na przekór znakom drogowym, zabraniającym tędy jazdy autokarom.

Pewnie wszedł na stronę internetową Sanktuarium i wyczytał, że tamtędy prowadzi najkrótsza droga do Grenoble. Na mapie widać inne rozwiązanie, ale szlak wybrał GPS i internet. Hamulce zaczęły się zapiekać. Na równi pochyłej iserskiego stożka autokar przypominał rozpędzoną bom-

bę zapalającą, której żadna ludzka siła nie jest w stanie wyhamować. GPS był zapewne tylko jednym ze sprawców tego co się stało, ale niemniej jego rolę podkreślili francuscy żandarmi prowadzący dochodzenie.

Trzy przykłady. Jeden zabawny, drugi praktyczny, ten trzeci z tragicznym zakończeniem. Wszystkie z udziałem GPS - genialnego urządzenia pozwalającego na orientację w terenie dzięki namiarom satelitarnym. Czy zatem jest to instrument, który pomaga człowiekowi czy też mu szkodzi?

Rozwój technologii, jakiego jesteśmy świadkami w ostatnich czasach można śmiało porównać do tego, co się działo w czasach Rewolucji Przemysłowej w XIX wieku. Wtedy też ludzki umysł potrafił skonstruować maszyny, które zmieniły oblicze życia człowieka, przynajmniej w Europie i w Stanach Zjednoczonych. Jednak nie wolno zapominać, że te rewolucyjne zmiany były wynikiem geniuszu zaledwie drobnej części społeczeństwa, ta większość, która korzystała, ale i była ofiarą rewolucji, nie była w sensie psychologicznym i umysłowym przygotowana na zmiany, jakie zachodziły dookoła.

Za Atlantykiem, po zakończeniu wojny z Teksasem, a potem niezwykle krwawej Wojny Secesyjnej, Ameryka przeżywała okres gwałtownego rozwoju przemysłowego.

Tak szybki, że pojawiły się nowe oczekiwania wobec pracownika, a tymczasem kadra zarządzająca nie była w stanie się z tym problemem uporać - na przykład nie miała pojęcia o sposobach motywacji zatrudnionych osób, które same także nie wiedziały, jak się odnaleźć w nowych warunkach pracy. I wtedy do roboty zabrali się psychologowie-naukowcy. Watson tworzy teorię Behawioryzmu. Według niego człowiek jest Reakcją na Bodziec, dlatego można go wytrenować. Bardzo to bliskie badaniom Pawłowa w Rosji nad uwarunkowaniem psów, śliniących się nie na widok kiełbasy, ale na dźwięk dzwonka. Behawioryzm miał odpowiedzieć na trzy pytania - w jaki sposób szef ma nakłonić pracownika by ten robił to, czego chce jego przełożony? Co pozwoli szefowi na przewidzenie reakcji pracownika? Jak stworzyć warunki by ten ostatni był zadowolony w miejscu pracy wykonując to, czego chce szef? Może to brzmi bezdusznie. Można takiemu postawieniu sprawy nadać tytuł - „manipulowania” pracownikiem, ale bez wątplenia był to początek managementu, czyli zarządzania w nowoczesnym stylu. Dzisiaj wiemy, że człowiek nie jest Reakcją na Bodziec, ale istotą bardziej skomplikowaną, niemniej behawioryzm jest i do dzisiaj przydatny - wystarczy pomyśleć o tym, że prowadzenie samochodu, uczenie się języków i jazda na nartach - to wynik treningu, po którym wykonujemy jakąś czynność, ruch, gest, wymawiamy słowo szybciej niż pomyślimy. Na pytanie - „Jak leci?”, odpowiadamy: „W porządku”, „Tak sobie”, albo „Do chrzantu tarcia”, ale nie mówimy, że nasz pies ma pchły a kot uciekł do sąsiada na dach.

GPS czy telefon komórkowy są narzędziami bardzo przydatnymi człowiekowi pod warunkiem, że nie zatraci on jednej z głównych cech ludzkich - nie przestanie samodzielnie myśleć i wykozystywać swej wyobraźni.

Polska - Francja - Świat

Anna Rzczycka

W dwóch departamentach północnej Francji Nord i Pas-de-Calais mieszka około pół miliona osób polskiego pochodzenia. Są to potomkowie - często już czwarte lub piąte pokolenie - Polaków, którzy w okresie międzywojennym, w poszukiwaniu chleba, przybyli do Francji, by pracować jako górnicy w kopalniach węgla kamiennego.

Część z nich przyjechała z polskich przeludnionych wsi, a część z Zagłębia Rury, gdzie Polacy, głównie pochodzący z Wielkopolski, osiedlili się pod koniec XIX wieku, w epoce industrializacji cesarstwa Wilhelma II.

Polacy z północnej Francji stanowili zawsze silną grupę narodowościową, pielęgnującą znajomość ojczystego języka i kulturową polską tradycję. Ich dzieci, wnuki i prawnuki, choć wrosły całkowicie we Francję, pałączkę polskości przejęły. I do dziś, w departamentach Nord i Pas-de-Calais działają stowarzyszenia polonijne, otwarte są polskie sklepy, młodzież uczy się języka polskiego w szkołach podstawowych, gimnazjach, liceach i na uniwersytetach. Ciągłe odbywają się uroczystości o polskim charakterze, które są okazją do założenia strojów ludowych.

W wędrowkę śladami polskości w północnej Francji parę lat temu ruszył wybitny fotograf Bogdan Konopka. Rezultaty jego wyprawy z aparatem fotograficznym - portrety ludzi i pejzaże regionu, który w przeciągu kilku lat po likwidacji kopalń całkowicie zmienił oblicze - prezentowane są od 14 września do 28 października w kaplicy świętej Barbary w Bruay-la-Buissière. Wystawie noszącej tytuł *Rezonanse* towarzyszy ponad 100-stronicowy album wydany przez wydawnictwo *Filigranes*.

Bogdan Konopka przyjechał do Francji w 1988 roku i już podczas swojej pierwszej wizyty w regionie polubił krajobraz przemysłowej północy i polską atmosferę promieniującą z ulic, szkół, kościołów i sklepów. Sfotografował wtedy teren kopalni w Loos-en-Gohelle i wymarłe osiedle górnicze w Arenberg. Czuli wielki pociąg do tych miejsc. Być może dlatego, że jego dziadek był jednym z tych, którzy na początku XX wieku przyjechali w poszukiwaniu pracy do Francji.

Następnie minęło wiele lat; Bogdan Konopka ostatecznie zamieszkał we Francji i stał się bardzo cenionym artystą fotografikiem. O Polakach w północnej Francji jednak nie zapomniał i z wielką radością skorzystał z zaproszenia Rady Głównej Departamentu Pas-de-Calais i gminy Béthune-Bruay, które zaproponowały mu wystawę fotograficznych pejzaży regionu i jego mieszkańców. Pejzaże uległy całkowitej przemianie, budynki kopalniane zmieniły przeznaczenie i zostały odrestaurowane, wieże szybowe zostały odmalowane, a dawne osiedla górnicze nie są już pokryte czarnym pyłem. Zmieniła się także polska wspólnota zamieszkująca tamte tereny; po drugiej wojnie światowej, kolejne fale emigracji sprawiły, że można wśród niej znaleźć wiele rozmaitych zawodów: nauczycieli, artystów,

tłumaczy, księgarzy, handlowców, dyplomatów, księży katolickich na misji. Wszyscy mówią biegle po francusku, a także po polsku, choć z francuskim akcentem. Ani oni, ani ich przodkowie, nigdy nie pracowali pod ziemią. W życiu codziennym spotykają potomków „usmolonych gąb”, którzy dziś są całkowicie francuskojęzyczni i nie mają nic wspólnego z fachim swych przodków.

Fotografie Bogdana Konopki pokazywane w kaplicy świętej Barbary w Bruay-la-Buissière są czarno-białe. Twórczość artysty jest bowiem jednym z najważniejszych dokonań fotografii polskiej w zakresie tzw. „fotografii czystej”, czyli właśnie czarno-białej. Jednym z jej decydujących estetycznych wyróżników jest szarość. Decydującą rolę ma także światło. Warto przypomnieć, że dużym sukcesem Konopki o znaczeniu międzynarodowym była ekspozycja Szary Paryż z 2000 roku. Fotografie z tej wystawy zebrane zostały potem w album.

«Résonances» exposition de photos de Bogdan Konopka; la chapelle Sainte-Barbe Bruay-la-Buissière du 14 septembre au 28 octobre.

Dzięki telefonom komórkowym i GPS-om zmalała liczba wypadków w górach. Alpinisci, czy narciarze zaskoczeni gwałtowną zmianą pogody mogą szybciej zalarmować ratowników i cało wyjść z opresji. GPS jest bardzo przydatnym narzędziem dla taksówkarzy. Nie wszędzie obowiązują zasady, jak w Londynie, gdzie kandydat na kierowcę słynnej, czarnej taksówki londyńskiej (teraz już często białej, żółtej czy zielonej) musiał przez rok jeździć po Londynie na rowerze z mapką i wkuwać rozkład miasta. Jego pamięć i umysł były GPS-em w ludzkiej wersji. Teraz elektronika i najnowsze technologie częściowo odciążą nasze umysły, gorzej, jeśli wyparły z niego twórcze i oryginalne myślenie. Bo myślenie to jest trud i wysiłek, często łatwiej jest sięgnąć po maszynkę, która za nas to zrobi lekko i przyjemnie. Telewizja wykorzystywana w mądry sposób może wiele nauczyć, w przeciwnym razie staje się papką umysłową zastępującą myślenie i wyobraźnię a często i kształtującą reagowanie człowieka i jego emocje. GPS przypomina z jednej strony o zasadach manipulacji behaviouralnej, z drugiej, ma nieco charakter psychoanalityczny. W teorii Freuda pacjent nie był w stanie sobie sam dać radę

ze swoim problemem. Małe dziecko żyło pod parasolem taty i mamy. Potem szkoła i państwa.

A gdy z małego chłopca robiło się dorosłym mężczyzną, nie było w stanie samo sobie znaleźć świadomego rozwiązania, tylko szło do psychoterapeuty-psychoanalityka, który wyjaśniał człowiekowi jego ludzkie problemy.

To dobre, gdy pacjent ma problemy medyczne ze zdrowiem - wtedy wykształcony lekarz jest konieczny, ale umysł i psychika rządzą się swoimi prawami. Dorosłość biologiczna (bo można mieć dzieci), obywatelska (bo się skończyło 18 lat i można głosować), finansowa (bo ma się konto w banku) czy zawodowa (bo można być odpowiedzialnym za swoją pracę) niekoniecznie oznaczają dorosłość psychologiczną, gdyż ta jest związana ze świadomością człowieka, który wie czego i dlaczego chce, zdaje sobie sprawę ze skutków swojego postępowania i potrafi twórczo ukierunkować swoje możliwości intelektualne, emocjonalne, motoryczne - jednym słowem potrafi doskonale dać sobie radę ze swoimi ułomnościami i wadami, i wykorzystać swoje mocne strony, a

wszystko to pod sztandarem etyki i moralności. Co do tego ma GPS? Ano podobnie jak najnowocześniejsze technologie informatyczne ma bardzo dużo. Ponad 3 miliony Francuzów korzystają już z GPS. Pojawienie się na rynku modeli w cenie poniżej 100 euro jeszcze bardziej nakręci spiralę popularności. I bardzo dobrze, jeśli ten mały ekranik pomoże człowiekowi wybrnąć z trudnej sytuacji, bardzo źle, jeśli człowiek pozwoli mu się wziąć w niewolę. GPS odbierze możliwość podejmowania samodzielnych decyzji, stanie się panem i władcą nakazującym dokonywanie wyborów zgodnie z widzimisie maszyny. Świetnie, jeśli ostrzeże przed korkami, ale to, że zapragnę nagle skrócić w boczną drogę i nadłożyć parę kilometrów, bo przysłała mi ochota zobaczyć widniejący w oddali romański kościółek, to będzie moja decyzja, a nie maszynki na moich usługach, stworzonej przez człowieka nie po to, aby odbierać mu rozum i samodzielność i aby stać się proteżą jego wyobraźni.

Krzyżówka z Plagami Ubiegłego Wieku - proponuje Marian Dziwniel -

Poziomo: **A-1.** Miara papieru; **A-6.** Centralny urząd terroru i ludobójstwa w sowieckiej Rosji (pełna nazwa: НАРОДНЫЙ КОМИССАРИАТ ВНУТРЕННИХ ДЕЛ); **B-9.** Uniewinnia podejrzanego o popełnienie przestępstwa; **D-7.** Podróżowanie samolotem; **E-1.** Zmartwiecie żarłoków; **F-7.** Mały, barwnie upierzony ptaszek; **G-3.** Organizacja polityczna kierująca Rosją sowiecką (w j.rosyjskim : КПСС - КОММУНИСТИЧЕСКАЯ ПАРТИЯ СОВЕТСКОГО СОЮЗА); **H-1.** Olejek różany jak miasto w Mauretanii; **H-6.** Przeciwdziałanie, opór, protest; **J-1.** Członkowie centralnego urzędu terroru i ludobójstwa w hitlerowskich Niemczech (SS - SHUTZSTAFFELN); **J-10.** Miejsowość w starożytnej Galilei, gdzie Jezus dokonał pierwszego cudu; **K-8.** Mongolski pasterz i hodowca bydła; **L-1.** Człowiek ślepo oddany jakiejś idei; **L-7.** „Brany” przed rzuceniem granatu; **M-1.** Aliant III Rzeszy w czasie II Wojny Światowej; **N-7.** Imię von Ribbentropa, który wraz z Wiaczesławem Mołotowem podpisał pakt skierowany przeciwko naszej Ojczyźnie; **O-1.** Lotniczy atak; **P 5.** Napad, najazd na państwo ościenne; **P-10.** Obwódka czapki wojskowej.

Pionowo: **1-A.** Cukier najwyższej czystości; **1-L.** Wyrób ceramiczny; **2-H.** Tytuł opery G.Pucciniego; **3-A.** Pułapka na wroga; **3-L.** Substancja stosowana w bombach zapalających; **4-G.** Nacisk, przymus; **5-B.** Produkuje siodła, uprząż; **5-L.** Dawniej: czynsz dzierżawny; **6-G.** Wczesna msza adwentowa; **7-A.** Busola; **7-L.** Kraina historyczna na prawym brzegu Noteci i lewym brzegu Gwdy; **8-F.** Kpina, drwina; **9-A.** Część czapki; **9-K.** Niekontrolowany rozkład; **10-F.** Błąd, pomyłka; **11-A.** Przywódca III Rzeszy; **11-J.** Urząd lub biuro attaché; **12-F.** W uczniowskiej gwarze: uczeń „wkuwający” zadane lekcje, pracuś; **13-A.** Siostra matki; **13-J.** Zajmował się alchemią.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
A							*						
B													
C	F	A	S	Z	Y	Z	M						
D												*	
E													
F													
G										*		*	
H													
I													
J							*	*					
K													
L													
Ł									*				
M													
N													
O													
P			*										

Litery z pól oznaczonych gwiazdką - utworzą rozwiązanie.
Życzymy powodzenia!

Rozwiązanie krzyżówki z GK nr. 28 (12-19 sierpnia): **Ale tylko głupi trwa w błędzie.**

Poziomo: kawon, ibidem, rupiecie, Dębno, brzoza, diesel, nadwozie, panda, kołderka, teolog, sonet, urodziny, Apacze, Adyga. **Pionowo:** karabinek, artystka, wyprzedza, drobnica, nieszpory, kontusz, dialog, brednie, podkładka, derbista, narodziny, monośląd, analiza.

Głos wokół sportu

Bogdan Usowicz

☺ **Polska zremisowała z Portugalią w eliminacjach ME 2:2 (1:0).** Portugalczycy mieli przewagę, ale to Polacy, dzięki dobitce Lewandowskiego strzelili gola przed przerwą. W II połowie fałowe ataki Portugalii skończyły się zdobyciem 2 bramek. Kiedy nadzieja upadała, wspaniały strzał Krzynówka w 87 minucie uratował remis. Na „stadionie światła” w Lizbonie zasiadło 6 tysięcy kibiców z Polski, którym udawało się momentami przekrzyknąć miejscowych. Okrzyki „Biało-czerwona Lizbona”, „Jeszcze jeden” i „Polacy - gracie u siebie!” przedzierały się przez gwizdy Portugalczków. W drugim meczu naszej grupy Serbia zremisowała bezbramkowo z Finlandią. Polska prowadzi w tabeli grupy A z 20 punktami, przed Finlandią - 18, Portugalią - 16 (jeden mecz mniej) i Serbią - 15 punktów. Następny mecz gramy w Helsinkach z Finlandią. Wynik będzie znany już po zamknięciu tego numeru. Na 15 meczów rozegranych pod wodzą Leo Beenhakera Polska wygrała 8 pojedynków, 4 zremisowała i poniosła 3 porażki.

☺ **Nie wiedzie się polskim siatkarzom w ME w Moskwie.** Polacy przegrali 1:3 z Belgią, wygrali 3:1 z Turcją i ulegli gładko 0:3 Rosji.

Wyszliliśmy jednak z grupy na 3 miejscu i póki piłka w grze...

☺ Nie udało się GP Włoch F1 Robertowi Kubicy. Polak był 5 i stracił sporo sekund po tym, jak mechanikom ześlizgnął się jego bolid z podnośnika. Na torze Monza najlepiej spisywały się McLareny. Wygrał Alonso przed Hamiltonem. Trzeci był Raikkonen (Ferrari), a czwarty Heidfeld (BMW). Massa wyścigu nie ukończył.

☺ **Żuźlowe GP Polski w Bydgoszczy skończyło się sukcesem Polaków.** Wygrał Tomasz Gollob przed Krzysztofem Kasprzakiem. Trzeci był Duńczyk Nicki Pedersen.

☺ **US Open wygrali Roger Federer i Justine Henin.** Agnieszka Radwańska odpadła w 1/8 finału. Mamy jednak sukcesy juniorów. Jej siostra Urszula doszła do finału, w którym przegrała 6:3, 1:6, 6:7 ze Słowaczką Kristiną Kucovą. Do juniorskiego finału singla doszedł też Jerzy Janowicz, ale przegrał z Litwinem Berankinsem 3:6, 4:6. Tylko w deblu Urszula Radwańska i Białorusinka Ksenia Milewska wygrały w finale z parą rosyjsko-gruzińską. W rankingu WTA Agnieszka Radwańska awansowała na miejsce 30.

☺ **W Polskiej Lidze Hokeja kilka niespodzianek.** KH Sanok wygrał z Cracovią 5:2, Naprzód Janów przegrał 2:4 ze Stoczniewcem Gdańsk, Wojaś Podhale pokonał 2:0 GKS Tychy, w meczu TKH Toruń - Polonia Bytom padł wynik 5:2, a Unia Oświęcim wygrała z Zagłębiem Sosnowiec 4:3.

☺ **Po 9. kolejce II ligi piłkarskiej nastąpiła zmiana lidera tabeli.** Prowadzący do tej pory beniaminek Znicz Pruszków doznał drugiej porażki 1:2 (1:0) z Piastem Gliwice i spadł na czwarte miejsce. Liderami tabeli po 9. kolejce zostali piłkarze Wisły Płock, którzy wygrali na wyjeździe 3:1 (1:0) z GKS Katowice. Wisła prowadzi w tabeli, z 20 pkt, wyprzedzając GKS Jastrzębie - 18 pkt i Piasta Gliwice - 17 pkt. Po 17 pkt mają także Znicz i Polonia Warszawa.

☺ **W Mistrzostwach Świata hokeja na trawie II Dywizji Polska w pierwszym meczu pokonała 8:2 Portugalię.**

☺ **Senegal po wygranej 5:1 z Burkina Faso awansował do finału Pucharu Narodów Afryki.** Zespół Senegalu prowadzi Henryk Kasprczak.

☺ **W towarzyskim meczu rugby Polska zremisowała 13:13 z akademicką reprezentacją Francji.**

☺ **Minęła 75 rocznica katastrofy samolotu RWD 6 koło Cieszyna, w której zginęli piloci Żwirko i Wigura.** W 1932 r. Polacy wygrali Challenge, w którym pokonali faworyzowane załogi niemieckie. Przyniosło im to znaczny rozgłos. Franciszek Żwirko i Stanisław Wigura lecieli na pokazy do Pragi, ale w czasie burzy w ich samolocie urwało się skrzydło.

☺ **UEFA chce rezygnacji z tzw. „gestów fair play”.** Chodzi o wykopywanie piłki na aut, jeśli jakiś zawodnik leży na boisku. UEFA chce, prawo przerywania gry miał tylko sędzia.

* Kronika polonijna *

od 1992 roku redaguje Zbigniew A. Judycki

POLSKA

XXIX Liceum Ogólnokształcące w Łodzi im. Janka Bytnara „Rudego”, 44 Łódzka Drużyna Harcerska „Człapy”, Hufiec ZHP Łódź - Śródmieście, Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” Oddział w Łodzi zapraszają uczniów szkół polonijnych oraz harcerki i harcerzy drużyn polonijnych do udziału w VII Konkursie Arsenał Pamięci.

Historia i kultura Narodu to ludzie, przedmioty i miejsca. Ludzie odchodzą. Zostaje po nich pamięć. Zostają miejsca - domy, mieszkania, mury, place, ulice. Zostają przedmioty - kiedyś: rekwizyty na scenie historii a dziś: bezcenne pamiątki narodowej tradycji. Ich los nie jest pewny! Ludzka niewiedza, beźmyślność lub ignorancja skazują te okrucy pamięci na zagładę. Nie pozwólmy na unicestwienie istniejących jeszcze śladów historii. To na nich opiera się nasz dom - Ojczyzna. Udowodnijmy ludziom, od których decyzji zależy ocalenie lub zniszczenie śladów naszej narodowej historii i kultury, że „Ojczyzna” nie jest dla młodych Polaków pojęciem obojętnym i ogólnym, lecz bliskim i opartym na konkretach. Żyją wśród nas bohaterowie wydarzeń czasów wojny i powojennych - żołnierze, partyzanci, powstańcy Warszawy, więźniowie obozów koncentracyjnych i jenieckich, więźniowie stalinowskich łagrów, Sybiracy, ofiary politycznych represji. Istnieją jeszcze nie zatarte ślady naszej historii i kultury XX wieku - miejsca wydarzeń, ślady na murach, domy, kapliczki, zagubione w lasach opuszczone i zapomniane mogiły. W każdym polskim domu istnieje wiele drobnych, z pozoru niewiele znaczących przedmiotów - poźółkłe fotografie, dokumenty, ukryte na dnie szafy czy szuflady drobiazgi. Na ich widok oczy babci czy dziadka nabierają blasku lub wypełniają się łzami wzruszenia. **Poznajmy dzieje tych rekwizytów historii, których znaczenia nawet się nie domyślamy**, a które były niemym świadkiem najważniejszych dla kogoś przeżyć. Strzęp materiału może okazać się opaską powstańca lub partyzanckim bandażem. Okruszek zeschniętego chleba może być wspomnieniem głodowych lat wojennej lub wygnanej tułaczki. Wyblakła fotografia może okazać się jedynym śladem istnienia kogoś, kto życie swoje ofiarował na Ołtarzu Ojczyzny. Zadaniem konkursu Arsenał Pamięci i jego plonem mogą być: **Część I:** Nie publikowane dotychczas relacje żyjących jeszcze świadków historii - uczestników wydarzeń, akcji; opowieści o dramatycznych epizodach z życia pojedynczych osób lub całych rodzin - spisa-

ne, autoryzowane, opatrzone zdjęciami i notatką biograficzną; lub zbiory - albumy wykonanych przez uczestników Konkursu zdjęć nieznanymi lub zagrożonymi zapomnieniem miejsc i obiektów związanych z ludźmi lub wydarzeniami z historii własnej miejscowości, regionu, Polski, miejsc owianych legendą, niszczonej a godnych ocalenia, utrwalenia, nie opisanych w publikacjach (każde zdjęcie ze szczegółowym opisem) lub pamiątki lub ich fotografie, dokumenty (kopie) ze szczegółowym opisem wydarzeń i przeżyć z nimi związanych, genealogie rodzinne. Pochyl się nad jedną choćby rodzinną pamiątką - zapytaj o nią twych bliskich. Pozwól przemówić świadkom historii. Utrwal pamięć o przeżyciach, przekaz ją innym, buduj z nami Arsenał Pamięci! **Część II** - również bardzo ważna i konieczna: Praca pisemna - własne refleksje na kanwie wykonanego zadania, uzasadnienie pragnienia zachowania i zgromadzenia w Arsenale Pamięci zebranych

okrucy narodowej historii. **Uwaga!** Bardzo prosimy o przysyłanie prac w formie pisanej/drukowanej oraz w formie elektronicznej - na płycie CD (jeżeli jest to możliwe). **Uczestnicy Konkursu:** Uczniowie szkół polskich i polonijnych, harcerki i harcerze - indywidualnie lub w 2 - 3-osobowych zespołach. **Terminarz Konkursu:** do 30 października 2007 - zgłoszenie pocztą elektroniczną udziału w konkursie; do 30 stycznia 2008 roku - przesłanie dwóch części prac konkursowych na adres: Stowarzyszenie Wspólnota Polska ul. Gdańska 90, 90-508 Łódź, Polska; **21 marca 2008 roku - uroczyste podsumowanie i wręczenie nagród Konkursu Arsenał Pamięci** w Sali Lustrzanej Muzeum Historii Miasta Łodzi.

PARAGWAJ

Znanym i cenionym duszpasterzem polskim w Paragwaju jest ks. Piotr Konstanty Szytniewski, kapłan Zgro-

madzenia Świętego Michała Archanioła (michaelita). Nasz rodak urodził się 1960 r. Studia filozoficzno-teologiczne odbył w Istituto Filosofico-Teologico „S. Pietro” (Pontificio Ateneo S. Anselmo) w Rzymie 1983-88. Świecenia kapłańskie przyjął w 1988 w Castel Sant’ Elia (Włochy). Lider i animator młodzieżowy w oratorium Św. Michała Archanioła w Castel S. Elia 1986-89; wikariusz parafii św. Alberta Wielkiego w Posadas (Argentyna) 1989-90. Od 1990 misjonarz w Paragwaju. Wychowawca w domu powołaniowym w Natalicio Talavera 1990-2001; mistrz nowicjatu michaelitów w Natalicio Talavera 1991-; dyrektor domu powołaniowego 1991- i dyrektor domu zakonnego w Natalicio Talavera 1994-2000; dyrektor 1995-97, a następnie wicedyrektor i koordynator pedagogiczny 1998-szkoly techniczno-zawodowej w Natalicio Talavera; prefekt domu zakonnego 2000 i ojciec duchowy domu zakonnego w Natalicio Talavera.

FRANCJA

Z okazji obchodów Roku Polskiego w departamencie Pas-de-Calais w założonym przez polskich misjonarzy ośrodku Wypoczynkowym

„Gwiazda Morza” w Stella Plage przez 4 dni w sierpniu br. można było uczestniczyć w różnym rodzaju imprezach polsko-polonijnych. Między innymi: występy artystyczne, wystawy okolicznościowe czy degustacja wyrobów tradycyjnej kuchni staropolskiej. Impreza była bardzo udana o czym w kilku artykułach donosiła lokalna prasa francuska. Nad całością organizacji czuwał pracownik ośrodka Marek Szałamacha.

SZKOCJA

Kraina Deszczowców - taką nazwę nosi pierwsza polskojęzyczna audycja radiowa na falach FM w Szkocji. „Deszczowcy” rozpoczęli oficjalne nadawanie 5 sierpnia 2007. Od tej pory w każdą niedzielę od godz. 9.00 do 10.00 w Sunny Godwin Radio na 103,5 FM, a także w Internecie możemy posłuchać polskiego głosu w szkockim radiu.

W Duchu Błogostawionego Ojca Stanisława Papczyńskiego

Teski o Afryce powstają w związku z beatyfikacją założyciela Marianów, o. Stanisława Papczyńskiego (Licheń 16 września 2007 r.). Bo jedną z ich form działalności są misje. Pierwsze placówki w Rwandzie otworzyli w 1984 r.

Stanisław od Jezusa i Maryi Papczyński (ur. 18 maja 1631 w Podegrodziu, zm. 17 września 1701 w Górze Kalwarii) - kapłan, zakonnik, pijar, założyciel Zgromadzenia Księża Marianów. Kształcił się w kolegiach jezuickich i pijarskich. Po ukończeniu nauki zdecydował się wstąpić do zakonu Pijarów ze względu na maryjny charakter tego zgromadzenia. W 1656 r. o. Papczyński złożył śluby zakonne, a w 1661 roku przyjął święcenia kapłańskie. W 1670 roku przystąpił do zakładania nowego dzieła apostolskiego. W 1671 przyjął biały habit na cześć Niepokalanego Poczęcia NMP i założył pierwszą wspólnotę w Puszczy Korabiewickiej później nazwanej Mariańskiej. W 1673 biskup Jacek Świącicki zaaprobował wspólnotę zakonną w Puszczy Mariańskiej. Od tego momentu liczy się historię Zgromadzenia Księża Marianów. Niedługo później biskup poznański Stefan Wierzbowski zaprosił Marianów do tworzonej Nowej Jerozolimy (obecnie Góry Kalwarii). Ojciec Papczyński wraz ze swoją wspólnotą prowadził tam opiekę duszpasterską nad pielgrzymami. Stopniowo opuszczali go jednak siły, mimo to dożył jeszcze zatwierdzenia Marianów w 1699 jako zakonu o ślubach uroczystych, składanych na pochodzącą z Francji Regułę 10 Cnót NMP. W 1992 roku zatwierdzono dekret o heroicznosci cnót o. Papczyńskiego.

Ogromna łza spływa po umorusanej buzi Yvonne. Z przerażeniem w oczach patrzy na różowego słonika. Nigdy w życiu nie widziałem dziecka bojącego się kolorowych zabawek. Ona, pierw-

zaraz obok pojawi się gromadka dzieci. Poobrywane koszuliny, spodenki w strzępach i umorusane buzie. Maluchy dzwigają na plecach swe młodsze rodzeństwo. Kilkoro, w lepiących się od słodkiego soku rękach trzyma kawałki trzciny cukrowej i ssie ją. Głód jest nieodłącznym towarzyszem Afrykańczyka. Jedzą raz dziennie. Głównie ziemniaki i fasolę. Mięso jest tylko od wielkiego święta, raz do roku. Wiele z tych dzieci nigdy go nie jadło. A banany? Rosną dosłownie wszędzie. Jednak to nie wystarcza by rozwiązać problem głodu.

Wiele dzieci to sieroty.

garnku powoli bulgoce fasola. Dzieci łakomie wyciągają ręce po cukierki. „krowka mordokleja” robi swoje. Przypomina mi się teoria pełnego brzuszka. „Pełne wewrwy, uśmiechnięte maluchy na pewno wcześniej coś zjadły. Smutne oczy przypominają o niekończącym się burczeniu w brzuchu”. Rozkoszujące się cukierkiem dzieci mówią, że to ich pierwszy posiłek. Za godzinę zaczną zмирchać.

Misjonarze prowadzą w Rwandzie wiele punktów dożywiania. Zdarzało się, że na własnych rękach przynosili do nich wycieńczone z głodu dzieci. Rozdzielają to, co w danym momencie posiadają. Pewny jest jednak zawsze kubek owsianki. Nie raz obok wygłodzonych dzieci siedzą ich rodzice. Przy prawie wszystkich parafiach i ośrodkach misyjnych działają też punkty Caritas. Dzięki ich pomocy wy-

szy raz widzi pluszowe maskotki. Takie są realia Rwandy. Ten kraj Tysięcy Wzgórz, nazywany Szwajcarią Afryki, należy do dziesięciu najbiedniejszych państw Czarnego Kontynentu. Obok chaty z drewnianych pali oblepionych gliną i bananowymi liśćmi stoi może pięcioletni chłopczyk. W rękę trzyma ogromną jak na swój wiek maczetę. Używał jej do ścinania trzciny cukrowej. To praca i zabawa zarazem. Niedaleko paleniska leży zawiniątko. Trudno mi je zidentyfikować. To ich piłka - mówi o. Bogusław Gil, marianin pracujący w Rwandzie. Bierze trzymane przeze mnie maskotki i zaczyna się bawić z dziećmi. Kiedy na nich patrzę przypominają mi się słowa o. Ryszarda Kusego, proboszcza prowadzonej przez księża Marianów parafii w Nyakinama. „Musisz ich pokochać i poznać ich język”. Łęk z mozołem zostaje pokonany. Wśród chat rozlega się wreszcie dziecięcy śmiech. Za chwilę wokół nas robi się małe zbiegowisko.

W Afryce wystarczy dosłownie przy stanąć w wiosce czy na drodze, a

Ich rodzice zmarli na AIDS. Ta choroba zbiera coraz większe żniwo. Jeszcze kilka lat temu problemem były głównie dzieci, które straciły najbliższych w czasie tragedii ludobójstwa w 1994 r. Teraz „dzieci wojny” dorastają i się usamodzielniają.

Wyzwaniem jest AIDS, gruźlica i malaria. Tylko na terenie parafii w Nyakinama jest prawie półtora tysiąca sierot, a jest to jedna z mniejszych parafii w tej diecezji. Rwanda jest krajem o jednym z najwyższych na świecie wskaźników gospodarstw domowych prowadzonych przez dzieci (ok. 50 tys.). Żyje w nich ponad 100 tys. dzieci. Jedna z kobiet zaprasza nas do chaty. Małe izba. Łóżko, w kącie strączki fasoli i trzcina cukrowa. W

budowano wiele domów dla dzieci wychowujących samotnie swe rodzeństwo. Koszt takiej chaty to ok. 500 \$. Tyle od osoby płacą w Rwandzie zachodni turyści za oglądanie w ich środowisku naturalnym goryli górskich. „Mówi się, że oni są wyrachowani, że tylko czekają by im coś dać. Jest w tym pewno wiele prawdy, ale najbardziej cieszą się jak się z nimi po prostu jest” - mówi o. Grzegorz Leszczyk MIC. Sam wymyka się z misji do ludzi,

kiedy ma tylko wolną chwilę. Od dzieci uczy się języka i co ważniejsze zdobywa ich serca. „W imię Ojca, i Syna i Ducha Świętego - misjonarz rozpoczyna wspólną modlitwę. Nasza gospodyni poważnie. Ściąga z szyi różaniec, który nosi jak drogocenne korale. Dołączają do nas dziecięce głosy. Wyraźnie recytują: Zdrowaś Maryjo. Nie wszystkie są jeszcze ochrzczone. Przyglądam się pełnym skupienia twarzom, kiedy otrzymujemy na koniec błogosławieństwo. Wydaje się, że ma tu inną moc. Przypomina mi się jak po przełamaniu dziecięcego przeżarzenia wywołanego przez pluszowe zabawki misjonarz wziął rączkę kilkuletniej dziewczynki i uczył ją znaku krzyża. Kiedy wstaje świt tutejsi chrześcijanie spotykają się z rodzinami i sąsiadami na modlitwie. Potem idą do swych zajęć.

Obowiązki spadają nawet na dzieci. O świcie biorą plastikowe kanistry i nie raz kilka kilometrów idą pieszo po wodę. Kilkuletnie maluchy noszą po litrze, dwa litry wody. Im większe dzieci tym pojemniki na ich głowach są więk-

sze i cięższe. Dopiero po tym porannym ceremoniale dzieci mogą iść do szkoły. Nie raz zanim zasiądą w szkolnej ławce mają już w nogach kilkanaście kilometrów...i pusty brzuch. Do czwartej klasy podstawówki dzieci piszą kredą na tabliczkach. Dopiero potem mają szansę na pierwszy zeszyt i ołówek. Wielu kończąc liceum nie przeczytało żadnej książki.

Rwandyjczyków trzeba przekonać, że przyszłość ich kraju to przyszłość ich dzieci – mówi o. Gil. Nie jest to łatwe, ponieważ koncentrują się na chwili bieżącej i nie są w stanie myśleć o przyszłości. Przeszkodą do edukacji jest też bieda. W Rwandzie wszystkie szkoły średnie są płatne, nawet państwowe. Rodziców nie stać na czesne. Wiele dzieci i młodzieży może myśleć o edukacji dzięki pomocy misjonarzy. Nie płacą im za wszystko, by nie uczyć Afrykańczyków darmo. Księża Marianów w Nyakinama wspierają darczyńcy z Polski i fundacja Watoto założona przez Magdalenę Słodzinę. Dzięki ich hojności ponad 300 dzieci może chodzić do szkoły. Szansa na lepszą przyszłość to ofiarowane, co miesiąc 40 złotych. Yvonne jedyny ołówek chowa jak drogocenny skarb w kołnierzyku szkolnej sukienki.

Beata Zajązkowska
Watykan

Polacy we Francji

WAKACYJNE
WSPOMNIENIA

Notre Dame des Mineurs de Waziers Uroczystość Wniebowzięcia NMP

- U Matki Bożej Górników - 15 sierpnia.

Z Madagaskaru w drodze do Ojczyzny - Polski - zatrzymałem się, w Waziers u naszego przyjaciela misjonarza Ks. Franciszka Wojtyły ze Zgromadzenia Misjonarzy Oblatów Maryi Niepokalanej.

Kościół w Waziers jest dedykowanym Matce Bożej Górników centrum religijnym i polonijnym dla Polaków z całej Północnej Francji. Tam też miałem okazję uczestniczyć w uroczystościach liturgicznych Wniebowzięcia NMP, jednym z największych świąt maryjnych, uroczyste obchodzonych w całej Francji, w przepięknych jej sanktuariach, z Lourdes na czele. Z radością uczestniczyłem w tych obchodach widząc liczne grupy parafian zatopionych na modlitwie. Jak mówił mi Ks. Proboszcz: „... a my w niedzielę i święta mamy dwie Msze św. Jedną o godz. 8.30, a drugą o godz. 11.00, w tym okazję do spowiedzi i różaniec przed każdą ofiarą chleba i wina. I tak też było, spowiadałem i koncelebrowałem Eucharystię. Na głównej Mszy świętej, o godz. 11.00 uczestniczyłem w procesji ze sztandarami. Podczas homilii kaznodzieja powiedział między innymi, iż Maryja w Notre Dame des Mineurs jest czczona i miłowana w sposób szczególny przez parafian, czego wyrazem zewnętrznym może być choćby codzienne odmawianie różańca oraz przepięknie przystrojona kwiatami figurka Maryi. Mówiła jedna z parafianek - „... to tak musi być, bo to Ona, Maryja prowadzi nas do Boga i godna jest tej chwały.”

Wielu z parafian z radością opowiadało mi o różnych przeżyciach duchowych, o Jej wstawiennictwie u tronu Boga Najwyższego. Jednym z tych najbardziej docenianych i widocznym jest to, że ta piękna świątynia nadal istnieje. Była zagrożona i miała być przeznaczona na inne cele. Wspomniano nawet o meczecie w latach 1995-2005. Za Jej wstawiennictwem, jak mówił Ks. Wojtyła, przeszła pod opiekę Association pour la Sauvegarde de l'Eglise. Prawie po dziesięcioletniej nieobecności w Waziers widzę wiele zmian, mam tu na myśli choćby pięknie odnowione witraże, które zostały sfinansowane przez różne organizacje czy też przez osoby prywatne.

Największą chyba radością jest jeden z 47 witraży, sfinansowany przez Sługę Bożego, papieża Jana Pawła II - z pięknym jego herbem Ma-

ryjnym i napisem *Totus Tuus*. To dla Maryi, która prowadziła go w posłudze piotrowej, jak też prowadzi Ks. Proboszcza Franciszka Wojtyłę z parafianami.

Pięknie odnowiona kaplica z polskimi oraz obłackimi akcentami, w której codziennie o godz. 18.00 jest odprawiana Msza święta, a przed nią - rzucająca się w oczy - wielka makieta szybu górniczego. Już nie wspomnę o dzwonach, które biją między innymi na Anioł Pański, przypominając nam o obecności Boga oraz wzywając do refleksji w tym naszym zabieganym życiu, gdzie tyle różnych trosk i kłopotów. Mówią nam, iż wraz z Maryją, Matką Boga, Ta, która była przy nim w Betlejem, w ucieczce do Egiptu, w życiu codziennym w Nazaret, w Kanie Galilejskiej, w drodze na Golgotę, w Wieczerniku, przy zesłaniu Ducha Świętego, łatwiej odnaleźć się nam w tym świecie. Wraz z Nią szukajmy w sobie naszego powołania i zamysłu Bożego wobec nas. Mówiła mi też jedna z osób - „**Nasz proboszcz jest ambasadorem Niepokalanej**”. Myślę, że trafnie to powiedziała. Ks. Franciszek jest godzien tego tytułu, który pobudził mnie do refleksji.

Oblata M.B. podarowany przez kard. H. Gulbinowicza

Mo Polacy, chlubimy się z Matki Bożej Częstochowskiej, której tak wiele zawdzięczamy spoglądając na burzliwe dzieje Polski. A kim Maryja jest dla mnie? Jakie zajmuje miejsce w moim życiu? Piękny wzór i model do naśladowania pozostawił nam, papież Jan Paweł II. Maryja mówi do nas dziś słowami Ewangelii Św. Jana: „**Czyńcie, co wam powie mój Syn**”. Nie lękajmy się.

Ks. Henryk Halman
orionista

Apel!!

Rodzina Mateusza Trębińskiego wraz ze Stowarzyszeniem na Rzecz Dzieci z Chorobami Krwi zwracają się z prośbą o udzielenie pomocy i wsparcia w walce z białaczką limfoblastyczną, na którą Mateusz choruje od 2003 r.

Przez trzy lata chłopiec leczony był na Oddziale Onkologii w Rzeszowie. Mimo tego od września 2006 r. nastąpił ostry nawrót choroby. Od tamtego czasu, aż do chwili obecnej Mateusz jest leczony i poddawany chemioterapii w Klinice Hematologii i Onkologii Dziecięcej AM w Lublinie.

W związku z powyższym prosimy wszystkich ludzi dobrej woli o udzielenie nam pomocy i wsparcie w walce z tą bardzo ciężką chorobą.

Pomoc ta miałaby polegać na przeznaczaniu na ten cel niewielkich choćby datków pieniężnych wpłacanych przez Państwa na konto w/w Stowarzyszenia. Zgromadzone środki przeznaczone zostaną wyłącznie na koszty diagnostyki i rehabilitacji w trakcie i po zakończonym leczeniu wspomagającym podstawową kurację.

Fundusze zebrane w ten sposób są środkami o charakterze społecznym. W razie niewykorzystania ich przez Mateusza zostaną przeznaczone na pomoc w leczeniu innych dzieci. Każdego, kto w jakikolwiek sposób pragnie nam pomóc, prosimy o wpłaty na konto Stowarzyszenia w ING Bank Śląski O/Lublin nr konta: 73 1050 1953 1000 0022 7177 0576 z dopiskiem „Mateusz Trębiński”.

Za okazaną pomoc z całego serca dziękujemy.

GRUPY RODZINNE AL-ANON - NADZIEJA
DLA KREWNYCH I PRZYJACIÓŁ ALKOHOLIKÓW

AL-ANON

jest wspólnotą kobiet i mężczyzn,
na życie których wpływa picie alkoholu

CZŁONKA RODZINY lub BLISKIEJ OSOBY.

Krewni oraz przyjaciele mogą wiele uczynić, aby pomóc zarówno sobie jak i osobie mającej problem z alkoholem.

Spotkania odbywają się

W KAŻDY WTOREK O GODZ. 20.00

w salce obok kościoła polskiego NMP w Paryżu (M^o Concorde)

**ANONIMOWOŚĆ JEST PODSTAWOWĄ ZASADĄ
AL-ANON.**

CZEKAMY NA CIEBIE!!!

T. 06 16 60 65 96; 06 75 79 03 20

**Dowóz materiałów
Wywóz gruzu
Przeprowadzki**

06 21 36 32 09

**KATARZYNA WIERTEL
BIURO TŁUMACZEŃ**

polski - francuski - japoński

68, rue Saint Fargeau - 75020 Paris;

tel. 06 25 92 51 47; 01 78 67 94 09;

e-mail: kwiertel@hotmail.com

**Dom polski „La Vistule” w Dinard
zaprasza przez cały rok**

Willa „La Vistule” w Dinard zbudowana w 1880 r. przez Emila Gronkowskiego - polskiego powstańca z 1863 r., od czerwca br., po generalnym remoncie, jest zarządzana przez Stow. Concorde - Les Amis de la Mission Catholique Polonaise.

Widok na Dinard (foto B. Stefanska)

Dom może gościć jednorazowo 23 osoby (ze śniadaniem i kolacją); dysponując pokojami jedno-, dwu- i trzy osobowymi oraz dużym studio, przystosowane dla osób niepełnosprawnych. Willa „La Vistule” proponuje swoim gościom różnorakie formy wypoczynku: w jodowym powietrzu Bretanii, spacery *Ścieżką celnika*, wijącą się wśród nadmorskich skał w przepięknym krajobrazie; kąpiele w morzu lub w morskiej wodzie pływalni w Dinard; w całkowitym odprężeniu, w promieniach urzekającego słońca; dając wytchnienie duszy i ciała w mikroklimacie Saint Enogat.

Willi „La Vistule” - 5, rue de la Vistule; 35800 Dinard - St. Enogat; tel. 02.99.46.71.71, 06.32.10.28.95.

Dojazd z Paryża Montparnasse: via Rennes do Dinard przez St. Malo (TGV - bezpośredni 2 godz. 45 min.), samochodem: Paryż - Dinard 400 km.

PRZYJACIELE GŁOSU KATOLICKIEGO

Państwo:

Stanisław BARTNIK -	70 euro
Andre JANKOWSKI -	70 euro
Janek PERZYNA -	66 euro
Romain KOWALSKI -	100 euro
Joseph Wróblewski -	70 euro
Georges - Otylia MACHAJ -	70 euro
Anna RADZISZEWSKA -	40 euro
Krzysztof ZAGODA -	80 euro
Janine GRYGIEL -	66 euro
Romuald KARDAŚ -	70 euro
Bernard WOJTCZAK -	70 euro
Guilaine VERNIER -	100 euro

Wszystkim Czytelnikom, którzy wspierają *Głos Katolicki* „prenumeratą przyjaciół” składamy serdeczne podziękowania.

(Redakcja)

**Kursy języka francuskiego w centrum Paryża
2007/2008**

ECOLE EFRA

NASZA METODA: klasyczna, jasna, aktywna i skuteczna - zapewnia solidne i szybkie nauczanie języka francuskiego. Profesorowie wysoko wykwalifikowani z dużym doświadczeniem pedagogicznym.

Zapisy cały rok: od poniedziałku do piątku (g. 9-12 i 14-18).

Tel: 01. 47. 05. 09. 29; 06. 31. 12. 91. 85;

e-mail: efra@orange.fr; http://perso.orange.fr/estfrancophone

Poziomy: - początkujący, - średni, - zaawansowany

- przygotowanie do egzaminów na wyższe studia

- francuski specjalistyczny: medycyna, prawo, handel

Sekretariat czynny: środy (17⁰⁰-20⁰⁰); soboty (10⁰⁰-13⁰⁰).

93, rue St. Dominique (wejście 4, rue Amélie) - Paris 7^{em},

La langue est le siège de l'être.

24 - 30 WRZEŚNIA

PONIEDZIAŁEK 24 WRZEŚNIA

6⁰⁰ Kawa czy herbata? 8⁰⁰ Wiadomości 8¹⁰ Pogoda 8¹⁵ Kwadrans po ósmej 8³⁵ Jedynećka 9⁰⁰ My Wy Oni - magazyn 9²⁵ Program rozrywkowy 9⁵⁰ Szatan z siódmej klasy - serial 10³⁵ Moja Moskwa - film dokumentalny 11³⁵ Plebania - telenowela 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁰ Klan - telenowela 12³⁵ Pamiętaj o mnie - koncert życzeń 12⁴⁵ Concordia czyli polskie centrum w Westerwaldzie - reportaż 13¹⁵ M jak miłość - serial 14⁰⁰ Relacja z XV Międzynarodowych Targów Turystycznych 14¹⁵ Tajemnica twierdzy szczyfów - serial 15⁰⁰ Przebojowa noc 15⁴⁵ Mieszkać w Europie - reportaż 16⁰⁵ Tajemnice lasu - reportaż 16³⁰ My Wy Oni - magazyn 17⁰⁰ Teleexpress 17¹⁵ Jedynećka 17⁴⁰ Dzika Polska - serial 18¹⁰ Z archiwum IPN - magazyn 18⁴⁰ Pamiętaj o mnie - koncert życzeń 18⁵⁰ Plebania - telenowela 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁵ Sport 20⁰⁵ Pogoda 20¹⁰ Klan - telenowela 20³⁵ Sportowy tydzień 21⁰⁵ Warto kochać - serial 21⁵⁰ Dziękujemy za solidarność 22⁰⁵ Magazyn Ekspresu Reporterów 22⁴⁰ Forum 23³⁰ Panorama 23⁴⁵ Pogoda 23⁵⁰ Sport Telegram 23⁵² U steru Wileńszczyzny - reportaż 0¹⁰ Z archiwum IPN - magazyn 0⁴⁰ Pamiętaj o mnie - koncert życzeń 0⁵⁰ Plebania - telenowela 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

WTOREK 25 WRZEŚNIA

6⁰⁰ Kawa czy herbata? 8⁰⁰ Wiadomości 8¹⁰ Pogoda 8¹⁵ Kwadrans po ósmej 8³⁵ Domisie 8⁵⁵ Moliki książkowe czyli co czytać dziecku - magazyn 9¹⁰ Magazyn Medyczny - Reumatyzm i zapalenie stawów 9²⁵ Rok w ogrodzie 9⁴⁵ Mieszkać w Europie - reportaż 10⁰⁵ Pokój Saren - koncert 10⁴⁰ Ranczo - serial 11³⁰ Plebania - telenowela 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁰ Klan - telenowela 12³⁵ Pamiętaj o mnie - koncert życzeń 12⁴⁵ Sportowy tydzień 13¹⁵ Warto kochać - serial 14⁰⁰ Forum 14⁵⁵ Rozmowa z 15⁰⁵ Magazyn Ekspresu Reporterów 15³⁰ Podróżnik - Bonga Afryka 15⁵⁵ Zwierzowiec 16¹⁰ Magazyn Medyczny - Reumatyzm i zapalenie stawów 16²⁵ Rok w ogrodzie 16⁴⁵ Moliki książkowe czyli co czytać dziecku - magazyn 17⁰⁰ Teleexpress 17¹⁵ Domisie 17⁴⁰ Cała naprzód - magazyn 18⁰⁰ Oto jest pytanie - teleturniej 18²⁵ Polska z bocznej drogi 18⁴⁰ Pamiętaj o mnie - koncert życzeń 18⁵⁰ Plebania - telenowela 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁵ Sport 20⁰⁵ Pogoda 20¹⁰ Klan - telenowela 20³⁵ Polska racja - program publicystyczny 21⁰⁵ Kopciuszek - serial obyczajowy 21³⁵ Jan Nowak Jeździarński - dokument 22⁰⁰ Warto rozmawiać 22⁵⁵ Dzień Nauki Polska 2007 - W konkurencji z najlepszymi 23⁰⁰ Magazyn Ekspresu Reporterów 23³⁰ Panorama 23⁴⁵ Pogoda 23⁵⁰ Sport Telegram 23⁵⁵ Rok w ogrodzie 0¹⁵ Oto jest pytanie - teleturniej 0⁴⁰ Pamiętaj o mnie - koncert życzeń 0⁵⁰ Plebania - telenowela 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

ŚRODA 26 WRZEŚNIA

6⁰⁰ Kawa czy herbata? 8⁰⁰ Wiadomości 8¹⁰ Po-

goda 8¹⁵ Kwadrans po ósmej 8³⁵ Domowe przed-szkole 9⁰⁰ Leśnym tropem - reportaż 9²⁵ Oto jest pytanie - teleturniej 9⁵⁰ Szansa na Sukces 10⁴⁰ Z archiwum IPN - magazyn 11¹⁰ Sekcja 998 - telenowela 11³⁰ Plebania - telenowela 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁰ Klan - telenowela 12³⁵ Pamiętaj o mnie - koncert życzeń 12⁴⁵ Polska racja - program publicystyczny 13¹⁵ Kopciuszek - serial obyczajowy 13⁴⁰ Jan Nowak Jeździarński - dokument 14¹⁰ Duże dzieci 14⁵⁵ Dzień Nauki Polska 2007 - Nowe leki 15⁰⁵ Magazyn Ekspresu Reporterów 15³⁰ Łączy nas Polska - felieton 15⁵⁰ Kuchnia z Okrasą 16¹⁰ Laboratorium XXI wieku - magazyn 16³⁵ Leśnym tropem - reportaż 17⁰⁰ Teleexpress 17¹⁵ Domowe przed-szkole 17⁴⁰ Magazyn kulturalny 18¹⁰ Sekcja 998 - telenowela dokumentalna 18³⁵ Pamiętaj o mnie - koncert życzeń 18⁵⁰ Plebania - telenowela 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁵ Sport 20⁰⁵ Pogoda 20¹⁰ Klan - telenowela 20³⁵ Wieści Polonijne 21⁰⁵ Egzamin z życia - serial 21⁵⁵ Inna pamięć - reportaż 22²⁰ Biznes z gwarancją - magazyn 22⁴⁰ Errata do biografii - Krzysztof Kąkolowski 23⁰⁵ Anna Dymna - spotkamy się 23³⁰ Panorama 23⁴⁵ Pogoda 23⁵⁰ Sport Telegram 23⁵² Misja specjalna - magazyn śledczy 0¹⁵ Sekcja 998 - telenowela 0⁴⁰ Pamiętaj o mnie - koncert życzeń 0⁵⁰ Plebania - telenowela 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

CZWARTEK 27 WRZEŚNIA

6⁰⁰ Kawa czy herbata? 8⁰⁰ Wiadomości 8¹⁰ Pogoda 8¹⁵ Kwadrans po ósmej 8³⁵ Budzik 9⁰⁰ Raj 9²⁵ Magazyn kulturalny 9⁵⁰ Wideoteka dorosłego człowieka 10³⁰ Wyjeżdżam zostaję - reportaż 10⁵⁰ Nasze domy - magazyn 11¹⁰ Zaproszenie - Brama do Średniowiecza 11³⁰ Plebania - telenowela 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁰ Klan - telenowela 12³⁵ Pamiętaj o mnie - koncert życzeń 12⁴⁵ Wieści Polonijne 13¹⁵ Egzamin z życia - serial 14⁰⁰ Errata do biografii - Krzysztof Kąkolowski 14³⁰ Biznes z gwarancją - magazyn 14⁵⁰ Inna pamięć - reportaż 15¹⁵ Misja specjalna - magazyn śledczy 15⁴⁰ Anna Dymna - spotkamy się 16⁰⁰ Na misyjnym szlaku - Zobaczycy ich uśmiech - reportaż 16¹⁵ Wratisslavia Cantans - reportaż 16³⁰ Raj 17⁰⁰ Teleexpress 17¹⁵ Budzik 17⁴⁵ Wyjeżdżam zostaję - reportaż 18⁰⁵ Reportaż 18³⁵ Pamiętaj o mnie - koncert życzeń 18⁵⁰ Plebania - telenowela 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁵ Sport 20⁰⁵ Pogoda 20¹⁰ Klan - telenowela 20³⁵ Z daleka a z bliska 21¹⁵ Teatr przypomnień - Lato w Nohant - spektakl teatralny 22⁴⁵ Niezależni - film dokumentalny 23³⁵ Panorama 23⁵⁵ Pogoda 23⁵⁷ Sport Telegram 24⁰⁰ Raj 0²⁵ Wyjeżdżam zostaję - reportaż 0⁴⁵ Pamiętaj o mnie - koncert życzeń 0⁵⁵ Plebania - telenowela 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

PIĄTEK 28 WRZEŚNIA

6⁰⁰ Kawa czy herbata? 8⁰⁰ Wiadomości 8¹⁰ Pogoda 8¹⁵ Kwadrans po ósmej 8³⁵ Dla dzieci - magazyn 8⁴⁰ Nigdzie w Świecie nie znajdziecie - magazyn 9⁰⁰ Podróż za jeden uśmiech - serial przygodowy 9³⁰ Mikołaja Iwanowa Przypadki na Wschodzie - reportaż 9⁵⁵ Reportaż 10²⁰ Bzik kulturalny 10⁴⁵ Z daleka a z bliska 11³⁰ Plebania - telenowela 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁰ Klan - telenowela 12³⁵ Pamiętaj o mnie - koncert życzeń 12⁴⁵ Polska na weekend - Gniew i okolice na weekend 13¹⁰ Hity satelity 13²⁵ Teatr

przypomnień - Lato w Nohant - spektakl teatralny 14⁵⁰ Polska z bocznej drogi 15⁰⁵ Niezależni - film dokumentalny 15⁵⁵ Ulice Kultury - magazyn 16¹⁰ Filmowa Encyklopedia Łodzi i okolic - reportaż 16³⁰ Wojciech Cejrowski - reportaż 17⁰⁰ Teleexpress 17¹⁵ Dla dzieci - magazyn 17²⁰ Nigdzie w Świecie nie znajdziecie - magazyn 17⁴⁰ Mikołaja Iwanowa Przypadki na Wschodzie - reportaż 18⁰⁰ Polska na weekend - Gniew i okolice na weekend 18²⁵ Hity satelity 18⁴⁰ Pamiętaj o mnie - koncert życzeń 18⁵⁰ Plebania - telenowela 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁵ Sport 20⁰⁵ Pogoda 20¹⁰ Klan - telenowela 20³⁵ Na dobre i na złe - serial 21²⁵ Porozmawiaj z Haliną 22⁰⁰ Kino Sąsiadów - Polana pośród brzozy - dramat 23³⁰ Panorama 23⁴⁵ Pogoda 23⁵⁰ Sport Telegram 23⁵⁰ Muzyczne Rozmaitości 0²⁰ Polska na weekend - Gniew i okolice na weekend 0⁴⁰ Pamiętaj o mnie - koncert życzeń 0⁵⁰ Plebania - telenowela 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

SOBOTA 29 WRZEŚNIA

6⁰⁰ Plebania(5) - telenowela 8⁰⁰ Echa Panoramy 8³⁵ Porozmawiaj z Haliną 9⁰⁵ Tajemnica Sagali - serial 9³⁰ Wojciech Cejrowski - reportaż 10⁰⁰ Watykan - Uroczystości konsekracyjne abp Mieczysława Mokrzyckiego 11³⁰ Złotopolscy - telenowela 11⁵⁵ Pamiętaj o mnie - koncert życzeń 12⁰⁵ Opowieści wiatru i morza - magazyn 12³⁰ Codzienna 2 m 3 - serial 13⁰⁰ Wiadomości 13¹⁰ Na dobre i na złe - serial 14⁰⁰ Dziękujemy za solidarność - felieton 14¹⁰ Dzika Polska - serial dokumentalny 14⁴⁰ Made in Poland - teleturniej 15⁰⁵ Szatan z siódmej klasy - serial 15⁵⁰ Dzień Nauki Polska 2007 - W konkurencji z najlepszymi 16⁰⁰ Śniadanie na podwieczorek 17⁰⁰ Teleexpress 17¹⁵ Nie tylko o 17²⁵ Pamiętaj o mnie - koncert życzeń 17³⁵ Dom Weterana - reportaż 18⁰⁰ Bzik kulturalny 18³⁰ M jak miłość - serial 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁰ Sport 20⁰⁵ Pogoda 20¹⁰ Ranczo - serial 21⁰⁵ Program rozrywkowy 21⁵⁰ Prowokator - dramat 23²⁰ Ballada o Mieszkach - reportaż 23⁴⁵ Koncert Galowy I Zamojskiego Festiwalu Kultury im. Marka Grechuty 0³⁰ M jak miłość - serial 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

NIEDZIELA 30 WRZEŚNIA

6⁰⁰ Klan(5) - telenowela 8⁰⁰ Śniadanie na podwieczorek 8⁵⁵ M jak miłość - serial 9⁴⁰ Ziarno - magazyn 10⁰⁵ Bukolandia - serial animowany 10³⁵ Podróżnik - Smaki i kolory Gwadelupy 10⁵⁵ Złotopolscy - telenowela 11²⁰ Pamiętaj o mnie - koncert życzeń 11³⁰ Zacisze gwiazd 11⁵⁵ Między ziemią a niebem - magazyn 12⁰⁰ Anioł Pański 12¹⁵ Między ziemią a niebem - magazyn 13⁰⁰ Msza Święta z Nysy 14⁰⁵ Bulionerzy(2) - serial 14⁵⁵ Smaki polskie - magazyn kulinarny 15⁰⁵ Ogólnopolskie Spotkania Zamkowe Śpiewajmy poezję w Olsztynie 15⁴⁰ Henryk Wars - film dokumentalny 16³⁵ Zaproszenie 17⁰⁰ Teleexpress 17¹⁵ Rozmowy na temat 17²⁵ Pamiętaj o mnie 17⁴⁰ Szansa na Sukces - Trubadurzy 18³⁰ M jak miłość - serial 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁰ Sport 20⁰⁵ Pogoda 20¹⁰ Tajemnica twierdzy szczyfów - serial sensacyjny 21⁰⁰ Wideoteka dorosłego człowieka 21⁴⁰ Program rozrywkowy 22¹⁰ Czas dla kibica - Sport 24⁰⁰ M jak miłość - serial 0⁴⁵ Ziarno - magazyn 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

KRAWCOWA OFERUJE:

- przeróbki, - poprawki.

T. 01 40 11 68 62 (po 17⁰⁰); 06 09 26 14 69 (od 9 do 22)

- ROZLICZENIA KSIĘGOWE FIRM INDYWIDUALNYCH;
- POMOC JĘZYKOWĄ. Tél. 06 64 27 98 95

Kancelaria Prawna
mec. MARTA CICHOSZ
 ogólne doradztwo prawne
 w języku polskim i francuskim:

sprawy rodzinne, papiery pobytowe,
 rozwiązywanie sporów, zakładanie i obsługa spółek,
 kwestie handlowe i gospodarcze, spadki,
 wypadki drogowe itp.

TEL. 01 45 55 78 68; 06 03 10 45 87
 14, rue Bixio 75007 Paris

www.itatelier.eu

Praca Twojego komputera nie do końca
 Cię satysfakcjonuje?

Nie możesz sobie poradzić z nowo zaku-
 pionym sprzętem lub oprogramowaniem?

Twój komputer działa za wolno?

Masz problemy z Internetem?

ZADZWOŃ: 06 19 19 68 15, 01 48 07 81 70

☆ ☆ Institut privé France-Europe Connexion

☆ ☆ établissement privé d'enseignement supérieur
 ☆ ☆ enregistré au Rectorat de l'Académie de Paris

☆ ☆ SZKOŁA JĘZYKA FRANCUSKIEGO

Zapisy na rok szkolny 2007/2008

zajęcia codziennie, 2 lub 3 razy w tygodniu, w sobotę

10 godz., 6 godz. lub 4 godziny tygodniowo

20 godzin tygodniowo: STATUS STUDENTA - UBEZPIECZENIE
 Zaświadczenie honorowane przez Prefekturę Policji i Ministerstwo Pracy

przygotowanie do egzaminów DELF, DALF i TCF

Cena: od 79 euro za miesiąc. Metro obok szkoły!

Zapisy przez cały rok: 5, rue Sthrau - 75013 Paris

Sekretariat otwarty codziennie od poniedziałku do piątku
 od godz. 10 do godz. 13 i od godz. 15 do godz. 19.

TEL./FAX: 01 44 24 05 66

Site: <http://ifec.free.fr>; e-mail: ifec@free.fr

LICENCJONOWANE LINIE AUTOKAROWE DO POLSKI

PARIS 75010 (Me Gare du Nord)
 91, rue de Maubeuge
TEL. 01 42 80 95 60

35-959 RZESZÓW
 ul. Asnyka 10 lokal 17
 Tel. 00 48 (17) 850 12 10

S.O.S KOMPUTERY

- naprawa komputerów (wirusy, sprzęt informatyczny)
- instalacje sieci komputerowych i Internet (adsl)
- instalacje systemów operacyjnych (Windows)
- Paryż (75) - Argenteuil (95) - okolice

T. 06 03 09 07 95; 01 39 61 39 59;

- ARC EN CIEL DECOR -

Firma remontowa zatrudni legalnych
 PODWYKONAWCÓW

e-mail: arc-ciel-decor@wanadoo.fr; tél. 01 69 30 81 97.

Tanie kredyty mieszkaniowe - Conseil financier Patrimonial
 - KONTAKT POLSKI - ANGELIKA: 06 20 01 59 00.

ZMIEN SWÓJ STARY KOMPUTER... NA NOWY I SZYBK!

bez wychodzenia z domu, w wybranym przez Ciebie terminie
 za jedyne **249 EURO**.

Umów się na spotkanie: 01 57 63 08 64; 06 23 28 07 44.

PROBLEMY Z KOMPUTEREM?

tania, szybka i fachowa pomoc u klienta w domu lub w firmie.

- SERWIS sprzętu informatycznego
- MONTAŻ i modernizacja komputerów
- DORADZTWO przy zakupie
- INDYWIDUALNE szkolenia i korepetycje
- INSTALACJE sieci komputerowych,
- INTERNET
- INSTALACJA i utrzymanie systemów operacyjnych

Windows 98/ME/XP, GNU/Linux, BSD - wersje polskie i francuskie
 wszystko za rozsądną cenę, w dogodnym miejscu i czasie.

ZADZWOŃ: 06 23 28 07 44; 06 26 97 36 00.

UWAGA: Drobne ogłoszenia w G.K.: - 0,8 euro/słowo; przy powtórzeniach - od trzeciego razu - 0,5 euro/słowo; ogłoszenia ekspresowe - we Wkładce G.K.: - 5 euro („szukam pracy” - 3 euro); - przy powtórzeniach - 50% ceny. OGŁOSZENIA PAŃSTWA umieszczamy również na STRONIE INTERNETOWEJ G.K. (www.glos-katolicki.fr) - dopłata wynosi 1 euro na tydzień!

VOIX CATHOLIQUE
GŁOS
KATOLICKI
 N° (2243)32: 23.09.2007

- HEBDOMADAIRE DE L'EMIGRATION POLONAISE
 - TYGODNIK POLSKI ZA GRANICĄ -

Editeur: La Mission Catholique Polonaise en France
Wydawca: Polska Misja Katolicka we Francji (tél. 01 55 35 32 32)
Adresse: 263 bis, rue Saint-Honoré - 75001 Paris.
Tél.: 01 55 35 32 28; 01 55 35 32 31; fax 01 55 35 32 29.
E-mail: vkate@club-internet.fr www.glos-katolicki.fr
 CCP 12 777 08 U Paris; CCP 19 180 05 U Paris.

Directeur de la Publication/Dyrektor Publikacji: Ks. inf. Stanisław Jeż - Recteur MCP.

Rédacteur/Redaktor: Paweł Osikowski;

Rédaction/Zespół: ks. Tomasz Sokół, s. Angela, J. Piętkat St. NSJ, s. Andrea M. Kowal SMI.

Imprimerie/Druk: Indica - 27, rue des Gros-Gres - 92700 Colombes; tél. 01 47 82 32 32.

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych i zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów. Redakcja nie odpowiada za treść ogłoszeń.

Abonnement/Abonament: 1an/rok - 53,40 euro; 6 mois/półroku: 28,30 euro.

Konto we Francji/CCP 12 777 08 U Paris - *Voix Catholique/Głos Katolicki*

Prenumerata w Belgii: ks. B. Dejneka - rue Jourdan 80, 1060 Bruxelles - CCP 000-1637856-11
 w Niemczech: *Głos Katolicki* - Commerzbank Hannover - BLZ 250 400 66 - konto n 791177900

Prix au n/cena: 1,40 euro

COMMISSION PARITAIRE N° : 0510 G 86630; ISSN : 1279-953X

KUPON PRENUMERATY
(ABONNEMENT)

- PIERWSZA PRENUMERATA/ABONNEMENT
 ODNOWIENIE ABONAMENTU (RENOUVELLEMENT)

Głos Katolicki - Voix Catholique
 263 bis, rue Saint-Honoré - 75001 Paris

- Rok (53,40€) Czekałem
 Pół roku (28,30€) CCP 12777 08 U Paris
 Przyjaciele G.K. (65,60€) Gotówką

Nazwisko:.....

Imię:.....

Adres:.....

.....

.....

Tel:.....

Numer złożony do druku 12.9.2007.

AUTOKAREM DO POLSKI

15 LAT REGULARNYCH LINII AUTOKAROWYCH / 300 000 PASAŻERÓW

01 40 20 00 80

WYJAZDY 6 RAZY W TYGODNIU

Z Paryża, Lens, Montigny, Lille, Valenciennes, Reims, Metz, Freyming
AUTOKAREM DO 60 MIAST W POLSCE:

Augustów,	Grudziądz,	Mragowo,	Siedlce,
Biała Podlaska,	Jarosław,	Nisko,	Ślubice,
Białystok,	Jędrzejów,	Nowa Skarżyna	Ślupsk,
Bolesławiec,	Katowice,	Olsztyn,	Suwałki,
Bydgoszcz,	Kielce,	Opatów,	Stalowa Wola,
Częstochowa,	Kolbuszowa,	Opole,	Szczecin,
Dębica,	Konin,	Ostrów Maz.	Tarnobrzeg,
Elbląg,	Koszalin,	Piotrków Tryb.	Tarnów,
Elk,	Kraków,	Poznań,	Toruń,
Gdańsk,	Legnica,	Przemyśl,	Warszawa,
Gdynia,	Leżajsk,	Przeworsk,	Wrocław,
Gliwice,	Lublin,	Puławy,	Zambrów,
Giżycko,	Łódź,	Radom,	Zamość
Gniezno,	Łomża,	Rzeszów,	Zielona Góra.
Gorzów Wielk.	Mielec,	Sandomierz,	

- Transport towarów, - Przeprowadzki, - Przesyłka paczek,
- Wynajem autokarów na imprezy turystyczne!

TANIE LATANIE - Samolotem DO WARSZAWY, KRAKOWA, KATOWIC

252, rue de Rivoli; 2, rue de Mondovi 75001 PARIS; Me Concorde

Agencja czynna 7 dni w tygodniu

LICENCJONOWANA, REGULARNA LINIA AUTOKAROWA

5 razy w tygodniu

Janosik *Sindbad*

tel. 01 44 69 30 80

23, rue Boursault - 75017 Paris, Me Rome

École Privée NAZARETH

Szkoła Języka Francuskiego

17 lat doświadczenia w Paryżu!!!

Cours Privé d'Enseignement Supérieur - déclaré à l'Académie de Paris

przygotowanie do: DILF, DELF, DALF, TCF i na wyższe studia

Zajęcia poranne, wieczorne, sobotnie

68, rue d'Assas, Paris 6; 20, rue Marsoulan, Paris 12;

- status studenta - prawo do pracy - ubezpieczenie w Sécurité Sociale

☎ 01 43 03 38 33, ☎ 06 62 69 13 83, ☎ 01 43 05 83 15

Association Nazareth Famille

COURS DE LANGUE POLONAISE - TOUS NIVEAUX

enseignement individuel ou en groupe, traductions.

Przygotowujemy do: - Europejskich Egzaminów Certyfikatowych

z języka polskiego zgodnie z wymogami Rady Europy;

- do matury francuskiej - język polski LV 2 i 3.

Zapisy cały rok. **NOWE GRUPY 28 WRZEŚNIA!!!**

www.nazarethfamille.fr

- * **IZAK** - PRZEWÓZ OSÓB, PACZEK, HOLOWANIE SAMOCHODÓW DO POLSKI.

Tel. 01 46 51 27 53; 06 33 39 00 15.

PSYCHOLOG-TERAPEUTA: TEL. 01 45 88 58 60

udziela pomocy w przypadku:

problemów życiowych, depresji, ciężkich chorób, żaloby.

Poradnia Psychologicznaprzy Parafii Polskiej w Paryżu XVI - 18, rue Claude Lorrain
przyjmuje - bezpłatnie - w niedziele o godz. 17⁰⁰.**Copernic**

L'EUROPE DE L'EST EN DIRECT

COPERNIC

6, rue des Immeubles

Industriels

75011 Paris (Me Nation)

tel. 01 40 09 03 43

www.copernic.frwww.copernic.waw.pl

COPERNIC

23, rue Desaix

69003 Lyon

tel. 04 72 60 04 54

SPRZEDAŻ BILETÓW ON-LINE NA TANIE LINIE LOTNICZE ORAZ NA AUTOKARY

PACZKI DO POLSKI

- zbiórka na terenie całej Francji;

- wyjazdy w poniedziałki;

- dostawa do rąk własnych adresata.

Odbiór paczek z domu klienta w Paryżu i okolicach

- tel. 01 40 09 03 43.

Uwaga!!! Od 1 kwietnia 2007

nasze biuro jest zamknięte w niedziele.

Nowe godziny otwarcia biura w Paryżu:

od poniedziałku do soboty włącznie:

od 9.00 do 17.00.

* PRZEPROWADZKI *

- DO POLSKI;

- NA TERENIE PARYŻA I OKOLIC;

- W CAŁEJ FRANCJI I EUROPIE.

TEL. 01 48 78 25 37; 06 15 09 43 86**BIURO TŁUMACZEŃ
W. A. KOCZOROWSKI**

Tłumacz przysięgły przy Sądzie Apelacyjnym w Wersalu

90, rue Anatole France - 92290 Châtenay-Malabry

lub

4, villa Juge - 75015 Paris (Me Duplex)

tel./fax: 01 46 60 45 51 lub 06 07 71 52 90; (e-mail: wakocz@aol.com).

Tłumaczenia urzędowe, redakcja podań i pism. Formalności
prawno-administracyjne w urzędach, kancelariach notarialnych i sądach.**KANCELARIA PRAWNICZA****TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY**

S. Bocianowski, dr prawa międzynarodowego, ekspert sądowy.

Eliza Bocianowska - adwokat.

105 bis, bd de Grenelle, 75015 Paris;

tel. 06 17 98 60 20; tel./fax: 01 43 06 00 70.

Sprawy: małżeńskie, emerytalne, spadkowe,
negocjacje handlowe itp. w Polsce i we Francji.**PODRÓŻE DO POLSKI*** **IZABELL** - REGULARNY PRZEWÓZ OSÓB I TOWARÓW
DO POLSKI POŁUDNIOWEJ. TEL. 01 41 71 12 79; 06 20 87 70 77!* **LUXSUS** - PRZEWÓZ OSÓB I TOWARÓW DO POLSKI - OLSZYNA,
WROCLAW, KATOWICE, KRAKÓW, RZESZÓW.

TEL. 01 48 22 45 26; 06 62 75 50 06; (00 48 12) 284 12 50

* **OMEGA** - REGULARNE PRZEJAZDY DO POLSKI; PRZEWÓZ
PACZEK. TEL. 01 43 71 48 52; 06 63 29 28 11; 06 22 27 23 51.

Polacy we Francji

ks. Tomasz Sokół

Rekolekcje i Zjazd Duszpasterski Księża Polskiej Misji Katolickiej we Francji.

W dniach 3-7 września br. W Domu Polskiej Misji Katolickiej w La Ferté sous Jouarre odbyły się doroczne Rekolekcje Kapłańskie połączone ze Zjazdem Duszpasterskim. W czasie wieczornego nabożeństwa pierwszego dnia rekolekcji Ks. inf. Stanisław Jeż - rektor Polskiej Misji Katolickiej we Francji powitał serdecznie dostojnego gościa, prowadzącego ćwiczenia duchowe Ks. abp Szczepana Wesolego, który przybył do nas z Rzymu.

Na swej pierwszej konferencji ks. abp Wesolego wyczuwał duszpasterzy na właściwą interpretację znaków czasu dla współczesnego Kościoła. Ukazywał rodzące się zagrożenia, jakie dzisiaj pojawiają się dla sprawujących posługę kapłańską. Nawiązywał do własnych, bogatych doświadczeń związanych z pracą duszpasterską na emigracji.

Drugiego dnia rekolekcyjnych nauk, we wtorek 4 września, Arcybiskup nawiązał do tajemnicy Kościoła, który swe źródło ma w tajemnicy stworzenia. „Bóg jest Stworzycielem rzeczy widzialnych i niewidzialnych. Wszystko jest stworzone przez Boga - mówi o tym nasze wyznanie wiary. Należy, zatem przyjąć dzieło stworzenia przez Boga, bo inaczej nie zrozumie się do końca tajemnicy Kościoła. On jest rzeczywistością widzialną i niewidzialną. Człowiek nie rozumiejąc Boga, odrzucając Jego naukę, często stawia się na Jego miejscu. Jesteśmy pielgrzymami tego świata i nasza Ojczyzna jest w niebie” - mówił Arcybiskup. „Dzisiejszy świat zwraca nam uwagę tylko na rzeczy ziemskie, a w życiu Chrystusa dostrzegamy wyraźnie dwie płaszczyzny - Boską i ludzką. Współczesny Kościół kontynuuje posłannictwo Chrystusa, kiedy mówi o Królestwie Bożym. Naszym zadaniem jest głoszenie Królestwa Bożego dzisiejszemu pokoleniu. Siła Kościoła jest siłą wiary, bowiem wszyscy tworzymy mistyczne ciało Chrystusa, jako wspólnota kościoła” - dodał. Podczas sprawowanej wspólnie z kapłanami Eucharystii, Ks. abp Wesolego postawił zasadnicze pytanie - czy można realizować swoje kapłaństwo bez Chrystusa? Wskazał, że bez osobistej modlitwy kapłan nie zrealizuje w pełni powierzonego mu kapłaństwa. Brak modlitwy prowadzi do rutyny, ta z kolei do rozumienia powołania jako normalnego zawodu. Dlatego tylko osobista modlitwa staje się pewnym gwarantem realizacji każdego powołania.

W kolejnym dniu ćwiczeń duchowych, rekolekcionista nawiązał do tematyki Eucharystii. W swojej nauce mówił: „Kościół jako wspólnota tworzy słowo i tworzy Eucharystię. Kościół istnieje dla Eucharystii. Każda Msza św. jest uczą, ofiarą i pamiątką zbawczej misji Chrystusa. Sprawowanie liturgii powinno przyciągać ludzi do Kościoła, jednak bez głębokiej wiary może odciągać od Kościoła.

W czwartek 6 września na Mszy św. porannej kapłani pod przewodnictwem Ks. rektora Stanisława Jeża modlili się w intencji wszystkich zmarłych księży, którzy pracowali w Polskiej Misji Katolickiej we Francji, a na przestrzeni istnienia polskiej misji odeszli do wieczności.

Na zakończenie rekolekcji Ks. abp Szczepan Wesolego zachęcał przybyłych kapłanów do pełnej świadomości wzrastania w wierze, wzrastania w życiowej mądrości. Kościół jest ciągle w drodze, nieustannie pielgrzymuje. Pielgrzymka zdąża do celu, tym zaś ostatecznym celem jest życie w Chrystusie. Cały Kościół jest źródłem zbawienia, a kapłani mają być przewodnikami w pielgrzymce do osiągnięcia życia wiecznego. Jesteśmy posłani do służby ludziom, choć ta służba bywa nieraz bardzo trudna i wymagająca”. „Mocą Ducha Św. wszyscy możemy zrealizować nasze powołanie do życia kapłańskiego” - dodał abp Szczepan Wesolego.

Zjazd Duszpasterski

Zjazd duszpasterski rozpoczął się modlitwą do Ducha Świętego i powitaniem przez Księdza inf. Stanisława Jeża, Rektora Polskiej Misji Katolickiej we Francji, wszystkich uczestników, a szczególnie Księdza abp Szczepana Wesolego, przewodniczącego Rady Administracyjnej Fundacji Jana Pawła II oraz rektora kościoła i hospicjum św. Stanisława w Rzymie. Następnie Ksiądz Rektor przedstawił sprawozdanie z roku duszpasterskiego 2006/07. W swoim sprawozdaniu uwzględnił m.in. przeżyte uroczystości:

- *Europejska pielgrzymka do Lourdes;*
- *Spotkanie Księdza Rektora z kapłanami diecezji tarnowskiej i referat na temat: „Problemy duszpasterstwa emigracyjnego we Francji”;*
- *Liczne spotkania Księdza Rektora z biskupami francuskimi;*
- *Powstanie dwóch nowych ośrodków duszpasterskich: przy kościele św. Dominika w Paryżu i w Wersalu;*
- *Uczestnictwo Księdza Rektora w zjeździe Rady Duszpasterskiej Europy Zachodniej, poświęconym omówieniu stanu edukacji religijnej w Europie;*
- *Spotkanie Księdza Rektora z głównym ekonomem Konferencji Episkopatu Polski - ks. Janem Drobem.*
- *Spotkanie Księdza Rektora z Ministrem*

Edukacji Narodowej Polski.

- *Odbiór w Dublinie nagrody za zasługi dla Polonii przyznawanej przez TV Polonia;*

- *Uczestnictwo Księdza Rektora, w Lens, w uroczystościach jubileuszowych 60-lecia założenia Dystryktu Polskiego przez Ojców Oblatów.*

Program duszpasterski na rok 2007/8 przedstawił Ks. dr Tadeusz Śmiech. Najpierw zaprezentował hasło tegorocznego programu: „Bądźmy uczniami Chrystusa”. Hasło zaczerpnięte jest z Ewangelii według św. Mateusza. Program duszpasterski wyjaśnia zagadnienia szkoły Chrystusa, nauczyciela w szkole Chrystusa, ucznia oraz treści nauczania. Być uczniem Chrystusa to dobrowolnie zdecydować się wziąć Go za nauczyciela. Problemem współczesnego świata jest to, że ludzie nie chcą być uczniami. Być uczniem Chrystusa to także świadczyć, że Jezus mnie wybrał do grona Apostołów. Na to grono Jezus liczy. Aby być dobrym uczniem Jezusa, trzeba wzorować się na Maryi, która jest doskonałym uczniem Chrystusa. Program wyjaśnia jak być uczniem Chrystusa w środowisku rodzinnym, w pracy, posłudze miłosierdzia, posłudze społecznej.

Następnie p. Henryk Rogowski przedstawił formy działalności Federacji Polonii Francuskiej i Fundacji Jana Pawła II. Natomiast z historią powstania Fundacji zapoznał zgromadzonych Abp Sz. Wesolego. Po prezentacji działalności ruchów, Ks. Rektor przedstawił nowych kapłanów PMK przybyłych do pracy we Francji. Są to: ks. Jerzy Bubulka, ks. Marek Dziedzic, ks. prał. Krystian Gawron, ks. Ernest Janczyk, ks. Józef Kordek, ks. Tomasz Mikulak SChr., ks. Maciej Nizio, ks. Mieczysław Pajak, ks. Stanisław Świerk, ks. Paweł Witkowski i ks. Sławomir Zabiegałowski. Podano zmiany na placówkach duszpasterskich i wręczono nominacje.

Ks. Daniel Zylński oraz redaktor naczelny „Głosu Katolickiego” p. Paweł Osikowski przedstawili sytuację finansową i bieżącą działalność tygodnika. Na koniec sprawozdania red. Osikowski stwierdził, że obecny stan czasopisma jest pozytywny, ale występuje zagrożenie deficytem w roku przyszłym. Wpływ na to ma ogólnoswiatowa tendencja spadku nakładów gazet „papierowych”, duża konkurencja, a także bezpłatne gazety i wydania internetowe.

Ks. W. Szubert poinformował o działalności paryskiego Studium Filozoficzno-Społecznego-Etycznego, jest to już 9 rok jego działalności. Co roku zgłasza się ok 100 nowych słuchaczy. Są planowane inne jeszcze kierunki i studia internetowe. Ks. dr Szubert przedstawił możliwości studiowania w paryskim Studium.

Ostatnim punktem Zjazdu było omówienie Statutów Polskiego Zjednoczenia Katolickiego, a swoje doświadczenia i refleksje na temat duszpasterstwa emigracyjnego przedstawił Ks. abp Wesolego. Zjazd duszpasterski zakończono wspólną modlitwą.

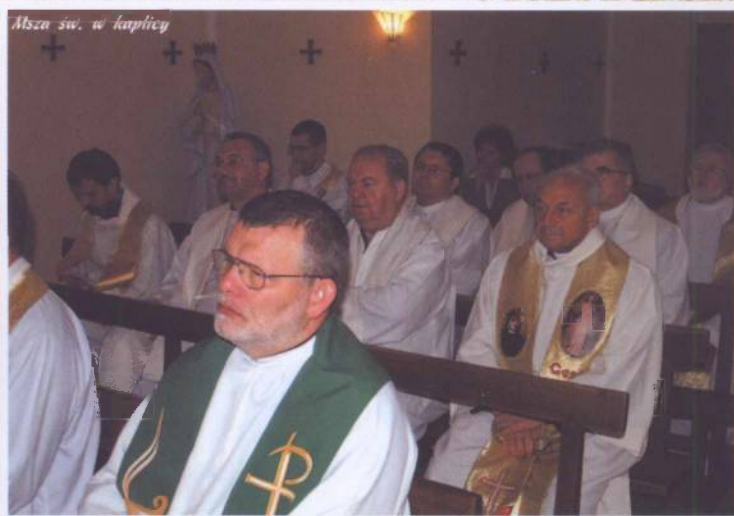

Uczestnicy Rekolekcji i Zjazdu Duszpasterskiego

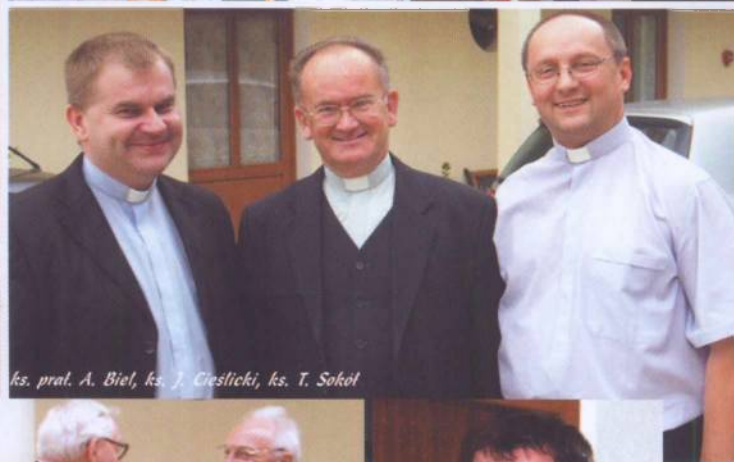
ks. inf. S. Józ Rektor PMK we Francji

Msza św. w kaplicy

ks. dr W. Szubert

ks. prał. A. Biel, ks. J. Cieslicki, ks. T. Sokół

ks. S. Zabiegalski

ks. D. Żylinski

ks. E. Janczyk

ks. abp Sz. Niesioł, ks. v-rektor H. Szulborski

ks. P. Sagan

ks. Rektor S. Józ i Eksploziona Gen. s. R. Kozena

Les PRODUCTIONS de 10 JUIV, G. KERTS, LA SOCIÉTÉ de PARTAGE, J.-C. CAMUS, G. COULLIER et JACKIE LORVARD présentent

à partir du 21 SEPTEMBRE 2007

Le nouveau spectacle de
Robert Hossein

consultants
Jean-Michel di Falco
Bernard Lecomte

PALAIS DES SPORTS

Écrit par
Alain Decaux
de l'Académie française

"N'AYEZ PAS PEUR!" JEAN-PAUL II

location : 0825 038 039
FNAC 0 892 68 40 02

le Parisien

la vie

TF1

Galeria GK:
w paryskim Palais des Sports
wydarzenie: spektakl poświęcony
Janowi Pawłowi II

foto: P. Osikowski

karty telefoniczne
IRADIUM

Taniej do Polski i po całym świecie

CZAS KOMUNIKACJI NA KARCIE ZA 15€

Punkty sprzedaży : kioski,
supermarkety, taxiphony,
tabac, księgarnie

Polska	1750* mn
GSM Polska	290* mn
Niemcy	1250* mn
USA + GSM	1250* mn
Włochy	1000* mn
Anglia	1250* mn
Kanada + GSM	1000* mn
Francja	1250* mn
GSM Francja	111* mn

Jeszcze więcej minut!

Obsługa klienta : 7 dni w tygodniu od 9.00 do 21.00

*Dodatkowa opłata za połączenie.
Warunki określone przez A.R.T.
Numer odradzany z telefonu komórkowego. Nie działa w kabinie

01 70 70 88 00

0811 600 300

Połączenie międzynarodowe w cenie rozmowy miejscowej!

0,014^c/mn

Wybierz

0811 65 48 48

Następnie numer korespondenta

BEZ ABONAMENTU! BEZ KODU! PROSTO! TANIO!

Polska
USA +GSM
Kanada +GSM
Francja

Niemcy
Anglia
Austria
Norwegia
Włochy

Dania
Hiszpania
Belgia
Rosja
Szwecja...

GSM Polska 0,09 €/mn **0821 61 48 48**

OBŚLUGA KLIENTA INFORMACJE RACHUNKI I CENY
7 dni w tygodniu od 9.00 do 21.00

0811 600 348*

www.no-limit-telecom.com

Un service du Groupe
IRADIUM

* 0,014 €/min (19.00 - 08.00 w tygodniu, w święta i w week-end); 0,028 €/min (08.00 - 19.00), połączenie z aparatu stacjonarnego
** Zobacz listę krajów. Warunki sprzedaży na www.no-limit-telecom.com